

Datum
2019-05-13

Antal sidor
63

Årsredovisning 2018

Torsby kommun

Godkänd av kommunfullmäktige 2019-04-29 §23

Innehållsförteckning

1	Ordförande har ordet.....	5
2	Politisk organisation.....	6
3	Organisationsschema	8
4	Förvaltningsberättelse.....	9
4.1	Omvärldsanalys	9
4.1.1	Svensk ekonomi	9
4.1.2	Kommunernas ekonomi	9
4.1.3	Torsby kommuns ekonomi	10
4.2	God ekonomisk hushållning	11
4.3	Kommunens miljöarbete.....	12
4.4	Kommunens kvalitetsarbete.....	12
4.5	Vision och mål	15
4.5.1	Målavstämning	15
4.5.2	Målområde infrastruktur/kommunikationer	16
4.5.3	Målområde samhällsservice.....	18
4.5.4	Målområde boende och livskvalitet.....	20
4.5.5	Målområde näringslivsklimat.....	21
4.5.6	Målområde kompetens och kvalitet	22
4.5.7	Målområde hållbar utveckling	23
4.6	Kommunens verksamheter.....	24
4.6.1	Kommunfullmäktige.....	24
4.6.2	Kommunstyrelsen	24
4.6.3	Barn- och utbildningsnämnden.....	25
4.6.4	Socialnämnden.....	27
4.6.5	Miljö-, bygg- och räddningsnämnden	28
4.6.6	Valnämnden	29
4.6.7	Överförmyndarnämnden	30
4.7	Driftsredovisning.....	30

4.7.1	Jämförelse av nettoutfall mot nettobudget och prognos.....	30
4.7.2	Analys av nettokostnadsutveckling.....	32
4.8	Koncernens bolag.....	33
4.9	Finansiell analys.....	35
4.9.1	Årets resultat.....	36
4.9.2	Känslighetsanalys.....	36
	Finansnetto.....	36
4.9.3	Skatter och bidrag.....	37
4.9.4	Verksamhetens nettokostnad.....	38
4.9.5	Pensioner.....	38
4.9.6	Eget kapital.....	39
4.9.7	Soliditet.....	39
4.9.8	Likvida medel.....	40
4.9.9	Finansieringsgrad.....	41
4.9.10	Utveckling av nettokostnader.....	41
4.9.11	Investeringsredovisning.....	42
4.10	Kommunens personal.....	43
5	Sjukfrånvaro.....	46
6	Räkenskaper.....	47
6.1	Redovisning för kommunen och koncernen.....	47
6.1.1	Resultaträkning.....	47
6.1.2	Balansräkning.....	47
6.1.3	Ställda säkerheter och ansvarsförbindelser.....	49
6.1.4	Fem år i sammandrag, kommunen.....	49
6.1.5	Kassaflödesanalys.....	51
6.1.6	Redovisning VA-verksamhet.....	52
6.1.7	Redovisningsprinciper.....	54
6.1.8	Begreppsförklaringar.....	55
6.1.9	Noter.....	56
6.1.10	Revisionsberättelse.....	62

1 Ordförande har ordet

Året har i hög grad präglats av att vi haft val till kommuner, region och riksdag och såväl tjänstemän som politiker ägnade mycket av tiden under slutet av året för att få allt på plats i kommunens nämnder, styrelser och kommunfullmäktige.

Det är med stor tacksamhet till all personal som vi konstaterar att vi även i bokslut 2018 har ett positivt resultat, även om vi knappt nådde målet om det överskott på 2 procent som fullmäktige beslutat om. I bokslutet hanterar vi såväl ekonomi som måluppfyllelse och den redovisning som verksamheterna gjort visar att vi uppnått ett antal delmål och vi är på god väg eller väldigt nära att uppnå flera.

Inom infrastrukturens område jobbas det på med fiberutbyggnaden och 80 % av befolkningen kan nu erbjudas möjlighet att ansluta till bredband. Trafikverket har startat upp en omfattande ombyggnation av Fryksdalsbanan vilket är mycket positivt.

Näringslivsavdelningen i samverkan med Torsby Utveckling AB har gjort ett kanonjobb under året. Extra skjuts fick man genom det statliga stöd på 1,75 miljoner som Torsby kommun var enda kommun i Värmland att få ta del av. Det gick till och med så bra att vi blev årets klättrare i Värmland i den ranking av näringslivsklimatet som föreningen Svenskt näringsliv genomför varje år.

Den positiva trenden kring kvalitén i förskolor och grundskolor håller i sig och grundskolan uppnådde en hedrande femteplats i landet. Arbete med att stärka Stjerneskolans har varit framgångsrikt och sett till möjliga sökande var det en stor andel unga som valde utbildning där. Inrättandet av ett Lärcenter på biblioteket har satt fart på vuxenutbildningen och inrättande av utbildningar till vårdbiträde och barnskötare är konkreta sätt att råda bot på den kompetensbrist vi ser framöver inom de verksamhetsområdena.

Arbetet med miljöfrågorna, som är en viktig del i visionen kring det hållbara samhället, rullar på i den takt som förvaltningarna förmår. Även om det finns mycket mer att göra t ex inom resandet i kommunen så uppvisar man mycket goda resultat inom bl a fastighetsavdelningen där besparingarna inom såväl el- som uppvärmningskostnader är bättre än man vågat hoppas på i planen.

Inom kulturområdet är införskaffandet av en ny fräsch bokbuss det stora lyftet och det är bara fantasin som sätter gränserna för hur den på olika sätt ska kunna bidra till nytta och trivsel ute i våra byar.

Sammanfattningsvis kan vi ännu en gång blicka bakåt på ett framgångsrikt år och det förtjänar att upprepas att ingen kan göra allt, men alla kan göra något, för att behålla och ytterligare stärka kommunens varumärke så att vi kan locka hit nya medarbetare inom såväl offentlig som privat sektor.

Ann-Katrin Järåsen (S)

Kommunalråd

2 Politisk organisation

Torsby kommun leds av kommunfullmäktige. För att utföra den verksamhet som fullmäktige beslutar om finns kommunstyrelsen och fem nämnder: barn- och utbildningsnämnden, miljö-, bygg- och räddningsnämnden, socialnämnden, valnämnden och överförmyndarnämnd. Kommunfullmäktige har till sin hjälp en valberedning och politiskt valda revisorer med stöd av sakkunniga.

Nämnder och styrelser från 2014	Antal ledamöter
(Siffror inom parentes avser det antal utskott nämnden/styrelsen har)	
Kommunstyrelsen (1)	11
Barn- och utbildningsnämnden (1)	11
Socialnämnden (1)	11
Miljö-, bygg och räddningsnämnden	9
Valnämnden	7
Överförmyndarnämnden	3

Kommunfullmäktige

Kommunfullmäktige, som är kommunens högsta beslutande organ har 31 ledamöter (mandat). Ordförande är Eva-Lena Gustavsson (S), Inga-Britt Keck Karlsson (C) är vice ordförande och Ann-Louise Brodén (S) är 2:e vice ordförande.

Från och med den 15 oktober 2018 är det ny mandatperiod. Ordförande är Eva-Lena Gustavsson (S), Dag Nyström (C) är vice ordförande, Zenitha Bäck (S) är 2:e vice ordförande och Bengt Berg (V) är 3:e vice ordförande.

Kommunstyrelsen och nämnderna

Kommunstyrelsen är kommunens ledande politiska förvaltningsorgan och har ansvaret för hela kommunens utveckling och ekonomiska förvaltning.

Kommunstyrelsen leder och samordnar planering och uppföljning av kommunens ekonomi och verksamheter. Utöver kommunstyrelsen finns det i kommunen fem kommunala nämnder med olika ansvarsområden.

Nämnderna skall följa de mål och riktlinjer som kommunfullmäktige beslutat om. Nämnderna är också skyldiga att se till att verksamheterna bedrivs på ett ändamålsenligt och effektivt sätt. Ordförande i kommunstyrelsen och kommunalråd är Ann-Katrin Järåsen (S). Vice ordförande är Alf Larsson (C).

Från och med den 15 oktober 2018 är det ny mandatperiod. Ordförande i kommunstyrelsen och kommunalråd är Ann-Katrin Järåsen (S). Vice ordförande och kommunalråd är Anna-Lena Carlsson (C).

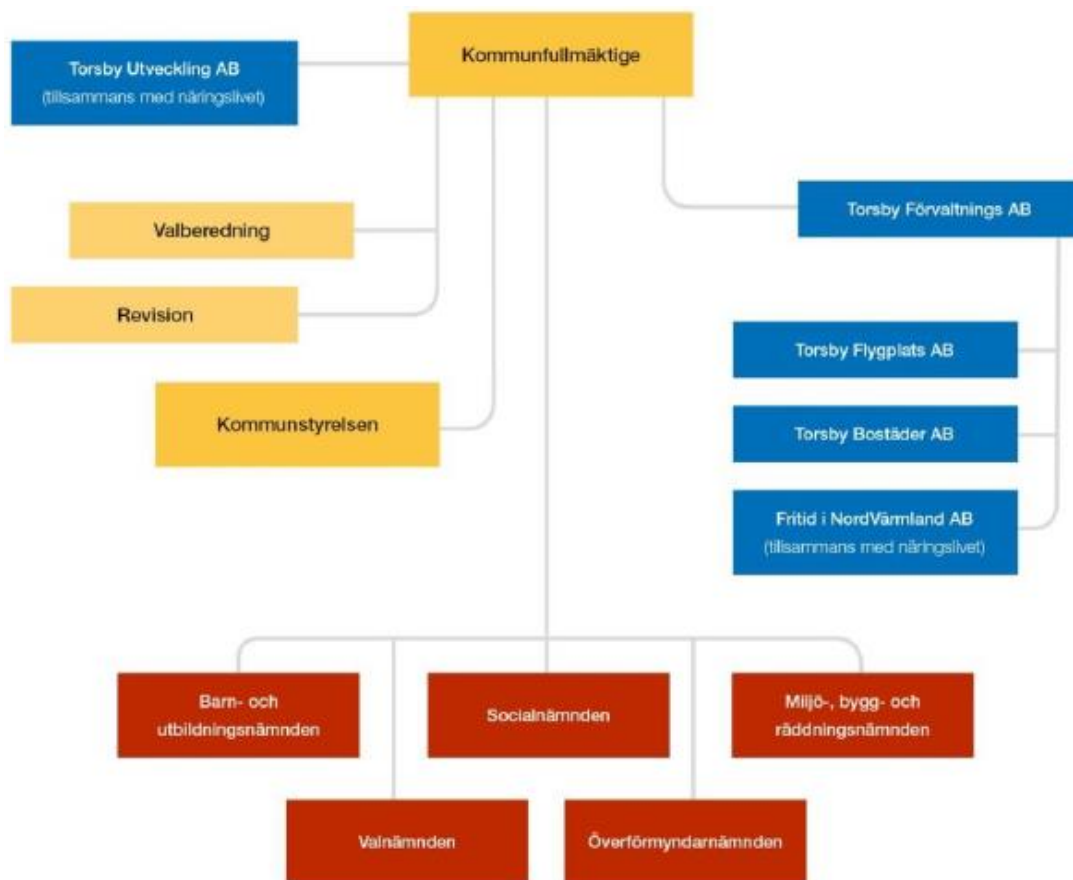
Nämnd/styrelse	Ledamot/ersättare	De politiska partierna								Obunden
		S	MP	V	M	C	L	KD	SD	
KS (t om 14/10 2018)	Ledamot	4		1	2	2	1		1	
	Ersättare	4		1	2	2	1		1	
KS (fr o m 15/10 2018)	Ledamot	4		1	2	2	1		1	
	Ersättare	5			2	2		1	1	
BUN	Ledamot	5		1	2	1	1			1
	Ersättare	5	1		2	2			1	
SN	Ledamot	5	1		2	2				1
	Ersättare	5		1	2	1	1		1	
MBR	Ledamot	4			2	2			1	
	Ersättare	4			2	1	1		1	
ValN	Ledamot	4			1	2				
	Ersättare	4			1	2				
ÖFN	Ledamot	2				1				
	Ersättare	2					1			

Partiernas representation

De politiska partierna har olika många platser i nämnder och styrelser beroende på antalet mandat som partierna har i kommunfullmäktige. Överenskommelse genom valteknisk samverkan mellan olika partier kan ske, vilket kan påverka fördelningen av platser i både styrelse och nämnd. I några nämnder/styrelser är vissa partier endast representerade på ersättarplats.

Politiskt parti	Mandatfördelning och partirepresentation i kommunfullmäktige			
	Antal mandat	Parti- representation	Antal mandat	Parti- representation
	t om 14/10 2018	t om 14/10 2018	fr o m 15/10 2018	fr o m 15/10 2018
Socialdemokraterna	14	13	12	12
Moderaterna	6	6	5	5
Centerpartiet	4	4	5	5
Vänsterpartiet	2	2	2	2
Kristdemokraterna	0	0	1	1
Miljöpartiet	1	1	0	0
Liberalerna	1	1	1	1
Sverigedemokraterna	3	2	5	5
Obunden	0	2	0	0
	31	31	31	31

3 Organisationsschema

4 Förvaltningsberättelse

Torsby kommun redovisade för 2018 ett resultat på 13,9 mnkr vilket var 5,6 mnkr sämre än budgeterat. Finansnettot var 8,6 mnkr bättre än budgeterat, skatteintäkterna 2,5 mnkr sämre medan de generella statsbidragen var 4,4 mnkr bättre.

Med en nettokostnadsandel på 98,2 procent nådde kommunen inte det finansiella målet för 2018.

De två senaste åren har Torsby haft en negativ befolkningsutveckling, 2017 minskade befolkningen med 279 personer och 2018 med 171 personer efter en tillfällig befolkningsökning på 259 personer under 2016. Ökningen under 2016 beror främst på flyktinginvandring.

Torsby kommun har ett pågående arbete med att återigen anpassa och återställa verksamheterna till en minskande befolkning.

4.1 Omvärldsanalys

4.1.1 Svensk ekonomi

Den svenska konjunkturen har passerat toppen och vi kan se en allt tydligare inbromsning i BNP-tillväxten. Byggboomen verkar vara över och bostadsbyggandet minskar under hela 2019. Detta är två huvudförklaringar till svag svensk BNP-tillväxt 2019 och 2020. Den starka utvecklingen på den svenska arbetsmarknaden kommer därmed att brytas med minskande sysselsättning och stigande arbetslöshet som följd. Avkyllningen av arbetsmarknaden ligger dock en bit bort. I prognosen visar sig den svagare arbetsmarknadskonjunkturen mer tydligt först år 2020. En svag utveckling av antalet arbetade timmar medför en dämpning av den kommunala skatteunderlagstillväxten kommande år. På längre sikt baseras den samhällsekonomiska analysen på en framskrivning som hängs upp på arbetsmarknaden och demografin.

4.1.2 Kommunernas ekonomi

Det överskott som många av Sveriges kommuner räknar med för 2018 beror på positiva finansnetton, särskilda bidrag från staten och reavinster. Kommunens verksamheter redovisar däremot i många kommuner ekonomiska underskott.

Det visar att kommunerna i allt större omfattning är beroende av tillfälliga och riktade bidrag, avkastning på placeringar, försäljning av mark, fastigheter eller liknande finansiella transaktioner. Kommunerna använder dessa möjligheter allt mer för att förstärka ekonomin.

Det blir allt vanligare att privata aktörer vill köpa och förvalta kommunala fastigheter, placera kommunernas likviditet, att dataprogram erbjuds och att konsulter erbjuder sina tjänster för att bland annat ansöka och hålla reda på riktade bidrag.

Även om det är bra att kommunerna gör affärer för att stärka verksamhetens ekonomi så finns det dock en risk att kostnadsnivån anpassas efter dessa tillfälliga överskott. Det kan få till följd att en konjunkturedgång slår hårt mot kommunernas ekonomi.

4.1.3 Torsby kommuns ekonomi

Under 2016 och 2017 hade Torsby kommun höga kostnader i samband med flyktingmottagande vilka täckts av extra statsbidrag. Även för 2018 har kostnaderna varit höga men kunnat täckas av avsatta och nya bidrag från Migrationsverket. Bidraget för 2018 är satt i relation till antalet flyktingar som fanns i kommunen per 1 november 2017.

Samma beräkning kommer att göras för 2019 för att sen fasas ut och ändras till en fördelning per invånare. Under 2019 kommer bidraget preliminärt att ligga på ca 7 mnkr, vilket är 3 mnkr mindre jämfört mot 2018. Då detta extra bidrag ersätter kommunen för mottagandekostnader under en begränsad tid, har Torsby kommun en utmaning i att hjälpa flyktinginvandrare att integreras i samhället för att bli tillgänglig på arbetsmarknaden. Hur stor andel av den arbetsföra befolkningen som har ett arbete påverkar direkt storleken på skatteunderlaget. Dessutom betyder en lägre arbetslöshet också lägre kostnader för försörjningsstöd. Försörjningsbördan är stor för den yrkesverksamma befolkningen (20–64 år) i Torsby när man ställer den i förhållande till den icke yrkesverksamma befolkningen (0–19 år och 65 år och äldre).

Torsby kommun har en utmaning med en minskande befolkning. Under 2016 ökade befolkningen beroende på den flyktinginvandring som kommunen haft. Under 2017 och 2018 har Torsby kommuns befolkning åter igen minskat. Befolkningsförändring kräver löpande anpassning av verksamheterna. När kommunen har en befolkningsökning ena året och en minskning nästa år bidrar det till stora svårigheter att ställa om i verksamheter. Anpassningar måste löpande göras utifrån de olika förutsättningar.

Liksom övriga kommuner i Sverige har Torsby kommun haft en relativt bra utveckling av skatteunderlaget under år 2017-2018. Från och med 2019 kan skatteunderlaget komma att dämpas och problem kan uppstå om inte kostnaderna minskas i samma omfattning. Torsby kommun möter en stor utmaning med att anpassa verksamheterna till rätt nivå i förhållande till demografin.

Den utveckling som pågår runt om i världen påverkar Torsby kommun i allra högsta grad. Även närheten till Norge påverkar Torsby kommun. Genom åren har detta bidragit till att hålla Torsby kommuns arbetslöshetssiffror nere. Detta kan dock också bidra till att på tid leda till kompetensbrist i våra egna verksamheter.

Befolkningsförändring till och med 2018

År den 31/12	Folkmängd kommun	Total befolkningsförändring	Födelsenetto	Flyttningsnetto	Justering
2008	12 707				
2009	12 508	-199	-165	-32	-2
2010	12 414	-94	-73	-21	0
2011	12 312	-102	-63	-38	-1
2012	12 219	-93	-99	9	-3
2013	12 013	-206	-122	-83	-1
2014	11 992	-21	-63	43	-1
2015	11 910	-82	-62	-26	6
2016	12 169	259	-74	331	2
2017	11 890	-279	-81	-199	1
2018	11 719	-171	-57	-111	-3
Summa		-988	-859	-127	-2

4.2 God ekonomisk hushållning

I kommunallagen anges att det ska finnas mål och riktlinjer som är av betydelse för god ekonomisk hushållning. Målen och riktlinjerna ska omfatta såväl ekonomi som verksamhet. Torsby kommun har definierat termen "god ekonomisk hushållning" som att varje generation ska bära kostnaden för den service som den konsumerar. I god ekonomisk hushållning inryms också kommunens förmåga att bedriva sin verksamhet på ett kostnadseffektivt och ändamålsenligt sätt.

Övergripande ekonomiskt mål

- För att uppnå kommunallagens bestämmelser om god ekonomisk hushållning ska resultatet i budgeten uppgå till minst 2 procent av skatteintäkter och statsbidrag inklusive finansnetto. En sådan nivå innebär en värdesäkring av det egna kapitalet.
- Kommunens soliditet ska öka med en procent årligen och 2020 uppgå till 40 %

Måluppfyllelse

- 2018 års resultat på 13,9 mnkr motsvarar 1,8 procent av skatteintäkter och statsbidrag, vilket innebär att kommunen inte uppfyller det finansiella målet för god ekonomisk hushållning.
- En soliditet på 39 % har nåtts för 2018, vilket är samma som för 2017. Det innebär att målet inte har nåtts.

Därmed har inte de övergripande ekonomiska målen uppnåtts.

Verksamhetsperspektiv

För att verksamheten ska uppfylla intentionerna i god ekonomisk hushållning ska den bedrivas på ett kostnadseffektivt och ändamålsenligt sätt. Det ska vidare

finnas ett samband mellan resursåtgång, prestationer, resultat och effekter. I Torsby utgörs mål för god ekonomisk hushållning dels av de övergripande mål, policy och riktlinjer som kommunfullmäktige angivit och dels av de målsättningar kommunfullmäktige angivit för kommunens olika verksamhetsområden. Sammantaget skapar dessa mål en förutsättning för en god utveckling av Torsby kommun.

Alla verksamheter som Torsby kommun ansvarar för ska bedrivas på ett sådant sätt att kommuninvånarna, besökare och näringsliv får hög och god offentlig och kommunal service.

Verksamheten ska bedrivas på ett kostnadseffektivt sätt och på ett sådant sätt att kommande generationers möjligheter till god service och en verksamhet med hög kvalitet inte försämras utan att skatten måste höjas.

4.3 Kommunens miljöarbete

Kommunens miljöarbete har det senaste året intensifierats. Sedan fullmäktiga antagit ett miljömålsprogram för Torsby kommun arbetar nu alla nämnder och förvaltningar med att integrera dessa mål i det stora måldokument, Vision och mål 2020. Genom detta kommer miljömålen att beaktas under året samt uppdateras och att stämmas av regelbunden och vid samma tidpunkt som övriga verksamhetsmål.

4.4 Kommunens kvalitetsarbete

Barn- och utbildningsnämnden

Nyckeltal		Utfall totalt 2018	Utfall totalt 2017	Utfall totalt 2016
Väntetid i antal dagar för de barn som inte fått plats på förskola på önskat placeringsdatum, medelvärde	↘	7	3	7
Elever i åk 3 som deltagit i alla delprov som klarat alla delprov för ämnesproven i SV, Sv2 och MA, hemkommun, genomsnittlig andel (%)	↗	59,1%	46,6%	70,5%
Plats på förskola på önskat placeringsdatum, andel barn (%)	↗	90%	88%	92%
Elever i åk 6 som uppnått kunskapskraven i alla ämnen (som eleven läser), hemkommun, andel (%)	↘	77,5%	84,2%	79,1%
Inskrivna barn per årsarbetare i förskolan, antal	—		5,5	5,4
Kostnad förskola, kr/inskrivet barn	—		132 238,3	133 738,4
Elever i åk. 9 som är behöriga till yrkesprogram, hemkommun, andel (%)	↗	90,7	90,5	88,2
Kostnad per betygspoäng i åk. 9 i kommunala skolor, kr/betygspoäng	—		440,5	409,7

Nyckeltal		Utfall totalt 2018	Utfall totalt 2017	Utfall totalt 2016
Gymnasieelever med examen inom 4 år, hemkommun, andel (%)	↘	69,3%	76,2%	60,5%
Kostnad gymnasieskola hemkommun, kr/elev	—		168 760,6	169 787,3

Socialnämnden

Nyckeltal		Utfall totalt 2018	Utfall totalt 2017	Utfall totalt 2016
Väntetid i antal dagar från ansökningsdatum till erbjudet inflytningsdatum till särskilt boende, medelvärde	↗	13	37	38
Personalkontinuitet, antal personal som en hemtjänsttagare möter under 14 dagar, medelvärde	↘	16	15	15
Kostnad särskilt boende äldreomsorg, kr/brukare	—		1 068 224,7	1 024 347,2
Kostnad hemtjänst äldreomsorg, kr/brukare	—		259 225	277 902,8
Invånare som någon gång under året erhållit ekonomiskt bistånd, andel (%) av bef.	—		5,4	5,2
Brukarbedömning hemtjänst äldreomsorg - helhetssyn, andel (%)	↗	95%	91%	91%
Brukarbedömning särskilt boende äldreomsorg - helhetssyn, andel (%)	↗	88%	78%	79%

Tillgänglighet

Nyckeltal		Utfall totalt 2018	Utfall totalt 2017	Utfall totalt 2016
Simhallens öppethållande utöver 08-17 på vardagar, timmar/vecka	—		27	27
Största återvinningscentralens tillgänglighet kväll/helg, timmar/vecka	—		7	7
Bibliotekets öppethållande (inklusive meröppet) utöver 08-17 på vardagar, timmar/vecka	—		7	7

Information

Nyckeltal		Utfall totalt 2018	Utfall totalt 2017	Utfall totalt 2016
Informationsindex för kommunens webbplats - Totalt	—		74,9	74
Delaktighetsindex, andel (%) av maxpoäng	—		57	57

Miljö

Nyckeltal		Utfall totalt 2018	Utfall totalt 2017	Utfall totalt 2016
Miljöbilar av personbilar och lätta lastbilar enl MFS, %	↘	16,1	17	15,3
Ekologiska livsmedel i kommunens verksamhet under hela året enligt Ekomatcentrum, andel (%)	—		16	
Hushållsavfall som samlats in för materialåtervinning, inkl. biologisk behandling, andel (%)	—		26	27

Näringsliv

Nyckeltal		Utfall totalt 2018	Utfall totalt 2017	Utfall totalt 2016
Nyregistrerade företag helårsprognos utifrån första halvåret, antal/1000 invånare	↘	3,4	4	4,4
Förvärvsarbetande invånare 20-64 år, andel (%)	—		77,8	75

Personal

Nyckeltal		Utfall totalt 2018	Utfall totalt 2017	Utfall totalt 2016
Sjukpenningtalet, dagar/registrerad försäkrad	—		9,6	10,3

Kommentar: Nyckeltalen är hämtade från Kolada.se där de publiceras löpande. Om utfall saknas i ovanstående tabeller så betyder det att dessa utfall inte har publicerats än för 2018.

4.5 Vision och mål

Torsby kommuns värdegrund

Respekt för alla människors lika värde

Hänsynstagande till människors självbestämmande, värdighet och integritet i alla situationer

Ett respektfullt, jämlikt, empatiskt och engagerat bemötande av människor

Verksamheter som genomsyras av en humanistisk grundsyn och att prioriteringar utgår från behov oavsett individens förmåga att uttrycka det

Torsby kommuns vision

I Torsby är det möjligt att förverkliga drömmar

Torsby kommuns huvudmål

Torsby är en framgångsrik och attraktiv kommun för invånare, företag och besökare

Torsby kommuns befolkningsutveckling är positiv

Torsby är en miljömedveten kommun

4.5.1 Målavstämning

Torsby kommuns huvudmål

En översiktlig bedömning har gjorts huruvida Torsby kommuns tre huvudmål kan nås 2020.

Torsby är en framgångsrik och attraktiv kommun för invånare, företag och besökare

Till detta huvudmål kan kommunfullmäktiges mål inom målområden infrastruktur/kommunikationer, samhällsservice, boende och livskvalitet, näringslivsklimat och kompetens och kvalitet samt hållbar utveckling kopplas. Inom dessa målområden finns 28 kommunfullmäktigemål. I

kommunfullmäktigemålen är också kommunens miljömål inkluderade.

Kommunstyrelsen har gått igenom samtliga kommunfullmäktigemål och gjort en bedömning om huruvida målen kan komma att uppfyllas till 2020. Dessutom har kommentarer lämnats till alla kommunfullmäktigemål. Kommunstyrelsens och nämndernas målavstämning av nämndmålen har legat till grund för detta.

Många av fullmäktigemålen är effektmål som kräver fortlöpande insatser och kan därför inte anses vara helt uppfyllda under målperioden. Dessa mål kommer att ligga öppna som pågående och blir därför markerade med "gul" som inte är en värdering utan bara visar status pågående. Om målet kan anses vara uppfyllt bedöms av kommunstyrelsen vid bokslut 2020, målperiodens slutdatum.

Vid bokslut 2018 kan sammanfattas att av de 28 kommunfullmäktigemålen så har 10 mål nåtts, resterande 18 mål har delvis nåtts.

Utifrån bedömningen av måluppfyllelsen för kommunfullmäktiges mål är den sammantagna bedömningen att Torsby kommuns huvudmål **”Torsby är en framgångsrik och attraktiv kommun för invånare, företag och besökare”** kommer att nås 2020.

Torsby kommuns befolkningsutveckling är positiv

Utifrån att måluppfyllelsen blir god inom samtliga målområden bidrar det till en attraktiv kommun att bo i. Ett bra målarbete som främjar hela kommunen, dess invånare, besökare och näringsliv och som dessutom gör avtryck utanför kommunens gränser kommer på sikt bidra till en positiv befolkningsutveckling.

En god måluppfyllelse kommer således leda till en positiv befolkningsutveckling.

Torsby är en miljömedveten kommun

Till detta huvudmål kan kommunfullmäktiges målområde och mål inom **”Hållbar utveckling”** kopplas.

Under 2018 har arbetet inom kommunens alla verksamheter med att nå en hållbar utveckling genom minskad klimatpåverkan intensifierats. Bedömningen är att kommunfullmäktigemålet kommer att nås 2020. Även vid bokslut 2018 kan vi konstatera att många av nämndernas delmål är uppnådda vilket leder till att ytterligare mål och aktiviteter kommer att kopplas till detta huvudmål.

Bedömningen är att Torsby kommuns huvudmål **”Torsby är en miljömedveten kommun”** kommer att kunna nås 2020. Miljöarbetet är under ständig utveckling och kan ses som ett alltid pågående projekt. Vid bokslut 2018 görs bedömningen att det som ett delmål är uppnått.

Sammanfattad kommentar

Kommunen 28 kommunfullmäktigemål som är fördelade på sex målområden kommer att kunna uppnås till 2020. Delavstämningen 2018 visar tydliga framsteg.

4.5.2 Målområde infrastruktur/kommunikationer

Kommunfullmäktiges mål	Målavstämning
Torsby kommun är en bra företagskommun	
Gränshandeln och besöksnäringen är viktig och utvecklas positivt	
Torsby är ett starkt och levande handelscentrum	
Fler arbetstillfällen inom den privata sektorn	
Hög servicegrad till företag i expansion och vid nyetableringar	
Kommunen kan konkurransutsätta den egna verksamheten, om syftet är att minska kostnaden och/eller höja kvaliteten	
Upphandlingsförfarandet ska göras mer tillgängligt för lokala leverantörer/producenter	

Torsby kommun är en bra företagskommun

Antalet personer i arbetslöshet har under året minskat både i Värmlands län (-0.9%) och Torsby kommun (-1.2%). I samarbete med Arbetsförmedlingen och näringslivet drivs ett antal olika projekt för stöd, matchning, kompetenshöjande åtgärder samt introduktion och etablering till arbete.

Gränshandeln och besöksnäringen är viktig och utvecklas positivt

Turismverksamheten har ett kontinuerligt samarbete med näringen med företagsbesök/seminarier/utbildning för utveckling av digital närvaro och marknadsföring.

Marknadsföring/annonsering riktad mot gränsområdet i Norge. Digital MF/sociala medier med inriktning mot gränsområdet. Gemensam satsning i samarbete med Visit Värmland under 2018.

Torsby är ett starkt och levande handelscentrum

Torsby kommun har i samarbete med näringslivet arrangerat ett flertal evenemang för att skapa ett levande centrum och för att stärka Torsbys attraktionskraft.

Projektet "HiT" är på 2,5 år (2019-2021) och handlar om att profilera handeln och stärka platsen Torsby kommun som varumärke. Innehållet i projektet riktar sig till medlemsföretag i föreningen iTorsby och det lokala näringslivet med handels- och tjänsteföretag.

Fler arbetstillfällen inom den privata sektorn

Kommunens bidrag är att hjälpa till att det finns löpande tillgång på nyutbildat, attraktiv arbetskraft. Därför har kommunen startat två Komvux-utbildningar med yrkesinriktning.

Hög servicegrad till företag i expansion och vid nyetableringar

Ett nytt arbetssätt ger ökad tillgänglighet och snabb hantering till det lokala näringslivet. Arbetssättet kallas LED (Lots för enkel Dialog) vilket skall ge näringslivet möjlighet att snabbt få svar kring frågor om expansion och nyetablering.

Kommunen kan konkurrensutsätta den egna verksamheten, om syftet är att minska kostnaden och/eller höja kvaliteten

I samband med budgetplaneringen i de olika verksamheterna prövas vilka alternativ som är bäst utifrån kostnadseffektivitet och kvalitet. Tillgången av privata aktörer är en faktor av stor betydelse för konkurrensutsättningen.

Upphandlingsförfarandet ska göras mer tillgängligt för lokala leverantörer/producenter

Inom ramen för LOU (Lagen om offentlig upphandling) har det getts möjlighet till lokala entreprenörer att vara med i upphandlingsförfarandet.

4.5.3 Målområde samhällsservice

Kommunfullmäktiges mål	Målavstämning
Attraktiva boenden och goda boendemiljöer	
Bästa folkhälsan i Värmland	
Fortsatt satsning på friskvård	
Fokus på barns och ungdomars behov, möjligheter och intressen	
God tillgänglighet för personer med funktionsnedsättningar	
God livskvalitet för alla åldrar	
Bra fritid- och kulturutbud med kommunal stimulans	
Attraktiva tätorts- och gatumiljöer	

Attraktiva boenden och goda boendemiljöer

Torsby bostäder AB har färdigställt ett antal nya bostäder i Torsby under 2018 samt påbörjat två nya byggprojekt, Hammaren och Städet. En ny reviderad bostadsförsörjningsplan har antagits.

Miljö- och byggkontoret har uppmärksamt följt vad som händer i kommunen och bevakat att god byggnadskultur, stads- och landskapsmiljö samt kulturmiljöer bevaras inom hela kommunen.

Bästa folkhälsan i Värmland

En familjecentral är beräknat att vara igång vid årsskifte 2018-2019.

Vi arbetar med att nå 100 % tobaksfria ungdomar.

Socialnämnden informerar via olika forum hur olika stöd kan ges.

Fortsatt satsning på friskvård

Satsningar har gjorts för seniorer. Under 2018 har vi haft verksamhet på tre Träffpunkter, Finnskoga-Dalby, Gömmanberg och Torsby bibliotek. Sysslebäcksbadet har under året inbjudit till träning för seniorer i GA-hallen. Denna verksamhet har under 2018 utökats med vattengympa. Dessutom kommer man träna rörelse och balans.

Fokus på barns och ungdomars behov, möjligheter och intressen

Satsningar inom fritidssektorn har gjorts för barn och ungdomar. Fritidsgårdarna, som är en öppen verksamhet, har under året haft intressanta och varierande aktiviteter för att locka en så bred målgrupp som möjligt.

Kommunens båda badhus är friskvårdsanläggningar som vänt sig till alla. Många ungdomar som inte är föreningsaktiva har tränat på våra gym där vi under året bytt till helt nya maskiner.

Ett utvecklingsarbete har pågått inom IFO som bland annat syftat till att korta tidsgränserna för utredningar gällande barn- och unga. Målet kunde nås.

God tillgänglighet för personer med funktionsnedsättningar

En Workshop i projektet "En stad för alla" genomfördes i februari 2018. En ny organisation för tillgänglighetsarbete har antagits av fullmäktige.

God livskvalitet för alla åldrar

Inom kommunens alla verksamheter pågår ett arbete för att säkerställa en god livskvalitet för alla åldrar.

På kommunens badanläggningar har det erbjudits ett stort utbud av gruppaktiviteter och kvällssimskola, kulturavdelningen har breddat utbudet med fokus på barn och unga genom samarbete med Västanå Teater. Avdelningen deltar i ett utvecklingsprojekt tillsammans med fritidsavdelningen och kulturskolan som heter "mer för fler" och som ska få fler deltagare i verksamheterna. En ny bokbuss levererades i maj 2018. Bussen används bland annat som vallokal. Avdelningen fortsätter att utveckla den digitala kompetensen genom bokbussen.

Inom socialnämnden pågår utvecklingsarbetet i utsedda fokusområden, smärtskattning och delaktighet.

Överförmyndarnämnden har genom regelbundna kontroller i olika ärenden minimerat risken för oegentligheter för alla med ställföreträdare.

Bra fritid- och kulturutbud med kommunal stimulans

Verksamheten på fritidsgårdarna ger ungdomar möjlighet till en meningsfull fritid där man fortlöpande arbetar för att hitta intressanta och varierande aktiviteter. Samarbete sker med föreningar och samfund. På kommunens båda badhus finns friskvårdsanläggningar med välutrustade gym som vänder sig till en bred målgrupp.

Genom aktivt stöd till kulturarrangemang och till kulturföreningar har vi nått ett rikt kulturutbud. Avdelningen arrangerar årligen två kulturveckor, en på våren och en på hösten. Detta sker i samverkan med föreningar och studieförbund.

Attraktiva tätorts- och gatumiljöer

Det finns alltid pågående projekt för att göra Torsby kommuns tätorter mer attraktiva. Bland annat är sista etappen av nya Torget och Tingshusgatan färdigställt. Parkeringsplatser är planerade och en hundrastgård har anlagts.

4.5.4 Målområde boende och livskvalitet

Kommunfullmäktiges mål	Målavstämning
Hög kommunal service till invånare, besökare och näringsliv	
Hög planberedskap för expansion och nyetableringar	
God offentlig och kommersiell service	

Hög kommunal service till invånare, besökare och näringsliv

2018 redovisar barn- och utbildningsnämnden för årskurs 9 ett genomsnittligt meritvärde på 238 poäng (fg år 230,3 poäng) för de elever som har ett slutbetyg från årskurs 9.

I förskolan visar brukarenkäten att vårdnadshavarna är nöjda med förskolorna i Torsby kommun. I resultatet framgår att förskolan uppnår ett genomsnitt på 5,7 poäng (fg år 5,6) av 6,0 möjliga (skala 1-6).

Stjerneskolans egna brukarenkäter visar att 93 % (fg år 92 %) upplever trygghet på skolan. Sett till trivsel på skolan så är resultatet 5 (fg år 5) på en 6-gradig skala. Studiemiljön når resultatet 4,7 (fg år 4,8) på en 6-gradig skala.

Andelen elever med gymnasieexamen vårterminen 2018 uppgick till 87 % (fg år 83

%). Det genomsnittliga betyget för avgångseleverna uppgick till 14,8 (fg år 14,5) av maximalt 20 poäng.

För att öka tillgängligheten vill socialnämnden utöka med E-tjänster och för detta finns nu i en dokumenterad handlingsplan för IT utveckling i Torsby kommun.

Miljö- och byggförvaltningen mäter kundnöjdheten vid årets slut, målet är 95 %. Senaste mätningen i januari 2018 visade 93 %.

Räddningstjänstens kontor på brandstationen är öppet vardagar 07.30 – 16.00 och ingen särskild telefontid har inrättats.

Överförmyndarnämnden har kontor och kan ta emot besök både i Sysseleback och i Torsby.

Hög planberedskap för expansion och nyetableringar

Det pågår ett arbete med att ta fram detaljplaner för Kajshedskrysset. Arbetet med fördjupad översiktsplan på Branäs fortskrider likaså arbetet med att ta fram LIS-planer.

God offentlig och kommersiell service

Mätning har gjorts via SKL som visar att Torsby kommun i det genomsnittliga Nöjd-Kund-Index resultatet är nr 79. Detta placerar Torsby på en hedrande åttonde plats i Sverige.

4.5.5 Målområde näringslivsklimat

Kommunfullmäktiges mål	Målavstämning
Bra tågförbindelse mellan Torsby och Karlstad	
Väl utvecklat flyg	
Bra bussförbindelser inom, till och från kommunen	
Fler gång- och cykelvägar	
Utbyggd och höjd standard på väg- och järnvägsnätet	
Bra IT-infrastruktur	

Bra tågförbindelse mellan Torsby och Karlstad

En upprustning av banan är planerad för att på sikt minska restiden. Kommunen är med och finansierar delar av ett projekt som skall leda till att förbättra rese- och transportmöjligheter mellan kommunhuvudorterna.

Vårt inflytande på planerna är dock begränsade eftersom andra huvudmän har huvudansvaret.

Väl utvecklat flyg

Flygtrafiken är säkrad till 2023. Arbetet fortsätter för att få till stånd ett beslut om stadigvarande trafikplikt för att trygga goda förbindelser till och från Stockholm.

Bra bussförbindelser inom, till och från kommunen

Torsby kommuns inflytande på bussförbindelser är begränsade. Vi påverkar dock resevanor genom att bygga flera parkeringsmöjligheter vid resecentrum i Torsby och bevakar turlistor i resten av kommunen.

Fler gång- och cykelvägar

Arbetet med utbyggnad av gång och cykelleder pågår löpande. Just nu håller cykelleden vid Kajsheds-krysset på att färdigställas.

Utbyggd och höjd standard på väg- och järnvägsnätet

Ett projekt avseende säkerhets- och kapacitetshöjande åtgärder på Fryksdalsbanan har påbörjats i samverkan med Trafikverket, Region Värmland, Värmlands Trafik samt Kil, Sunne och Torsby.

Bra IT-infrastruktur

I slutet av 2018 har ca 82 % av hela kommunens hushåll, fritidshus och företag tillgång till fiber.

Inom omsorgen arbetar man med att öka användandet av välfärdsteknik.

4.5.6 Målområde kompetens och kvalitet

Kommunfullmäktiges mål	Målavstämning
Kommunen har en attraktiv gymnasieskola med hög kvalitet i sin verksamhet	
Fortsatt satsning på kompetensutveckling	
Varumärket Torsby upplevs som ett av de starkaste i Sverige	

Kommunen har en attraktiv gymnasieskola med hög kvalitet i sin verksamhet

Under hösten 2018 har Stjerneskolans fått ett Lärcenter som syftar till att möjliggöra distansutbildning inom olika utbildningsverksamheter.

Vad gäller idrottsgymnasiets verksamhet sker utvärdering av kvaliteten 1-2 gånger per år för längd- och skidskytteverksamheten. Helhetsutvärdering av verksamheten företas även med RF utifrån deras utvärderingscykel. Kommunstyrelsen följer upp gymnasieskolans verksamhet både politiskt och på tjänstemannanivå.

Fortsatt satsning på kompetensutveckling

Det pågår en dialog med Karlstads universitet om etablering av utbildning i Torsby. Det finns beslut på grundskole- och förskolelärarutbildning på distans. Kontakt har tagits med högskolan i Dalarna angående sjuksköterskeutbildning på distans.

Socialnämnden satsar löpande på vidareutbildning.

Varumärket Torsby upplevs som ett av de starkaste i Sverige

Någon mätning har inte skett, men kommunikations- och marknadsföringsplan är upprättad och uppdateras kontinuerligt. Utvärdering och mätning av de så kallade "usparna" görs med två års intervall av oberoende granskare på det stipulerade geografiska marknadsföringsområdet i Sverige. Mätningar görs även på norska sidan, men det sker med längre tidsintervall.

4.5.7 Målområde hållbar utveckling

Kommunfullmäktiges mål	Målavstämning
Hållbar utveckling	

Hållbar utveckling

Miljöarbetet har tagit plats i alla förvaltningar och nämnder. Var och en tar ett ansvar för att miljöfrågorna alltid finns på agendan. Satsningar görs på många områden för att nå en så bra hållbarhet som möjligt. Införande av el-bilar och -cyklar, förändrade upphandlingar, omställning från oljeuppvärmning till andra alternativ och vidare satsning på energieffektivisering är bara några av de pågående åtgärderna.

4.6 Kommunens verksamheter

Torsby kommuns resultat var 13,9 mnkr vilket var 5,6 mnkr sämre än budget. Driftnettot för kommunstyrelsen och nämnderna var 12,9 mnkr sämre än budgeterat.

Verksamheternas nettokostnader, där avskrivningar och pensionskostnader ingår, uppgick till 759 mnkr vilket var 16 mnkr sämre än budgeterat.

Avvikelse beror på underskott mot budget som socialnämnden och kommunstyrelsen redovisar. Det beror också på att kostnaden för pensioner var mycket högre än vad som budgeterats.

4.6.1 Kommunfullmäktige

Kommunfullmäktige redovisar ett underskott på närmare 60 tkr då kommunrevisionen hade högre konsultkostnader än budgeterat.

	Utfall 2018	Budget 2018	Avvikelse	Utfall 2017	Utfall 2016
Intäkter	0	0	0	0	0
Kostnader	-1 660	-1 600	-60	-1 455	-1 381
Personalkostnader	-639	-589	-50	-552	-524
Övriga kostnader	-1 021	-1 011	-10	-903	-857
Kapitalkostnader	0	0	0	0	0
Driftnetto	-1 660	-1 600	-60	-1 455	-1 381

4.6.2 Kommunstyrelsen

Kommunstyrelsen redovisar ett resultat som är 3 mnkr sämre än budget.

Underskotten beror främst på höga kostnader för Torsby Flygplats och för tekniska avdelningen.

	Utfall 2018	Budget 2018	Avvikelse	Utfall 2017	Utfall 2016
Intäkter	294 899	256 103	38 796	285 841	264 401
Kostnader	-430 409	-388 593	-41 816	-422 254	-393 319
Personalkostnader	-164 814	-140 890	-23 924	-146 183	-130 366
Övriga kostnader	-210 097	-187 105	-22 992	-222 177	-207 921
Kapitalkostnader	-55 498	-60 598	5 100	-53 893	-55 032
Driftnetto	-135 510	-132 490	-3 020	-136 412	-128 918

	Utfall 2018	Budget 2018	Avvikelse	Utfall 2017	Utfall 2016
Kommunalsråd	-2 052	-2 400	348	-2 226	-2 160
Kommunledningskansliet	-60 521	-58 675	-1 846	-58 185	-55 565
Ekonomiavdelningen	-6 975	-7 300	325	-7 260	-6 187
IT-avdelningen	-2 634	-3 370	736	-3 926	-3 863
HR-avdelningen	-7 529	-8 170	641	-8 510	-7 299
Tekniska avdelningen	-28 856	-26 085	-2 771	-30 579	-27 839
Fritidsavdelningen	-15 830	-15 410	-420	-16 242	-15 042
Kulturavdelningen	-11 650	-11 770	120	-11 737	-11 268
Kost- och städavdelningen	-204	0	-204	64	-4
Skogsförvaltningen	482	690	-208	1 009	-41
Fastighetsförsäljning	258	0	258	1 180	349
Driftnetto	-135 510	-132 490	-3 020	-136 412	-128 918

Kommunstyrelsen redovisar ett underskott på 3 mnkr. Stor del av avvikelsen återfinns inom tekniska avdelningen. Det har varit en oplanerad reovering av Solliden och ökade försäkringskostnader. Det beror på bortfall av hyresintäkter på grund av en vattenskada i en lokal på Frykenskolan, Ekeby. Det beror också på ett intäktsbortfall för de bostäder som såldes till Torsby Bostäder AB.

Verksamheten för Torsby Flygplats som återfinns under kommunledningskansliet redovisar ett underskott på 1,5 mnkr. Fritidsavdelningen redovisar ett underskott som beror på lägre intäkter vid badhusen och IT-avdelningens överskott beror på att kostnader senarelagts. Övriga avdelningar inom kommunstyrelsen redovisar ett resultat som är nära budget

4.6.3 Barn- och utbildningsnämnden

Barn- och utbildningsnämnden redovisar ett underskott mot budget på 0,7 mnkr som är 3,3 mnkr bättre än prognosen i samband med delårsbokslutet. Att utfallet blev bättre än prognosen beror på högre bidrag från Migrationsverket och ett bättre utfall på de interkommunala ersättningarna samt att det arbete som pågår med att sänka kostnaderna nu ger resultat.

	Utfall 2018	Budget 2018	Avvikelse	Utfall 2017	Utfall 2016
Intäkter	69 242	46 524	22 718	83 699	83 980
Kostnader	-335 265	-311 824	-23 441	-340 521	-334 662
Personalkostnader	-196 809	-183 432	-13 377	-202 703	-200 272
Övriga kostnader	-137 278	-127 328	-9 950	-136 517	-133 245
Kapitalkostnader	-1 178	-1 064	-114	-1 300	-1 145
Driftnetto	-266 023	-265 300	-723	-256 821	-250 682

	Utfall 2018	Budget 2018	Avvikelse	Utfall 2017	Utfall 2016
Förskola och skolbarnomsorg	-75 002	-75 775	773	-71 510	-66 249
Grundskola	-123 202	-122 142	-1 060	-118 521	-113 642
Gymnasieskola	-64 154	-63 783	-371	-63 148	-67 291
Kulturskola	-2 919	-2 960	41	-2 999	-2 844
Förvaltningsövergripande BUN	-747	-640	-107	-644	-656
Driftnetto	-266 023	-265 300	-723	-256 821	-250 682

Förskola och skolbarnomsorg

Förskola och skolbarnomsorg redovisar ett utfall som är ca 0,8 mnkr bättre än budget. Utfallet beror bland annat på högre bidrag från Skolverket för fritidshemssatsningar. Den pågående urbanisering gör att efterfrågan på förskoleplatser i Torsby tätort ökar.

Grundskola

Grundskolan redovisar ett underskott på 1 mnkr.

Barn- och utbildningsförvaltningen fortsätter arbetet med att genomföra planerade besparingar som behövs för att anpassa verksamheterna till de förutsättningar som fanns innan det stora antalet asylsökande kom. Många asylsökande finns fortfarande kvar, men har nu fått uppehållstillstånd vilket gör att ersättningen från staten minskar.

Gymnasieskola

Gymnasieskolan redovisar ett underskott på närmare 0,4 mnkr. Att ett utfall så nära budget kan redovisas beror på att det pågående arbetet med besparingar har börjat ge effekt samt att utfallet på de interkommunala ersättningarna har varit bättre än vad som tidigare bedömts.

Framtiden

En ökad inflyttning till tätorten gör att fler föräldrar kan komma att efterfråga förskoleplats i Torsby tätort.

Frykenskolan håller på att byggas om till en skola för årskurserna 4-9 vilket innebär att elever kommer att flyttas från Holmesskolan. På båda dessa skolor pågår det planering för att få till en bra och ändamålsenligt.

Grundskolan har en viktig utmaning i att hålla i de fina resultat som redovisats för årskurs 9. Det ger eleverna möjlighet att genomföra en gymnasieutbildning och stå bra rustade inför arbetslivet.

Gymnasiets stora utmaning är att rekrytera fler elever till programmen.

4.6.4 Socialnämnden

Socialnämnden redovisar totalt ett underskott på närmare 9 mnkr.

Stor del av underskottet redovisas inom individ- och familjeomsorg. Nämnden har främst haft höga kostnader för ekonomiskt bistånd och institutionsvård samt verksamheten för ensamkommande barn. Dessa kostnader uppstod i samband med avveckling av HVB-hem.

	Utfall 2018	Budget 2018	Avvikelse	Utfall 2017	Utfall 2016
Intäkter	66 229	51 551	14 678	103 500	124 710
Kostnader	-391 501	-367 866	-23 635	-415 219	-424 889
Personalkostnader	-275 621	-269 869	-5 752	-295 880	-300 608
Övriga kostnader	-115 824	-97 931	-17 893	-119 273	-124 229
Kapitalkostnader	-56	-66	10	-66	-53
Driftnetto	-325 271	-316 315	-8 956	-311 719	-300 180

	Utfall 2018	Budget 2018	Avvikelse	Utfall 2017	Utfall 2016
Vård och omsorg	-176 518	-176 909	391	-175 774	-173 256
Handikappomsorg	-71 995	-70 376	-1 619	-66 165	-63 957
Individ- och familjeomsorg	-44 162	-38 387	-5 775	-37 514	-31 026
Förvaltningsövergripande SN	-32 596	-30 643	-1 953	-32 266	-31 940
Driftnetto	-325 271	-316 315	-8 956	-311 719	-300 180

Vård och omsorg

Vård och omsorg redovisar totalt ett överskott på 0,4 mnkr.

Driften av särskilda boenden och hemtjänst redovisar ett bättre utfall än budget. Däremot har det varit högre kostnader för bostadsanpassning och hemsjukvård som har minskat överskottet. Timmarna på hemsjukvård har främst ökat i de centrala delarna av kommunen. En bedömning är att det kan vara en följd av den nya samverkanslagen med kortare vårdtid på sjukhuset.

Då ny upphandling blev klar innan årsskiftet kommer fler personer att kunna erbjudas digital natttillsyn. För den enskilde som väljer tillsyn med hjälp av kamera kan det bidra till bättre nattsömn.

Handikappomsorg

Handikappomsorgen redovisar ett underskott på 1,6 mnkr som beror på höga kostnader för bostad för särskild service för barn och unga samt för ett gruppboende.

Det utvecklingsarbete med genomförandeplaner som påbörjats tidigare för att öka delaktigheten för brukarna har gett bra resultat.

En omflyttning av verksamheterna har genomförts för att få mer verksamhetsanpassade lokaler. Ett planeringsunderlag för framtidens boendeformer har tagits fram.

Individ- och familjeomsorg

Individ- och familjeomsorgen redovisar totalt ett underskott på 5,8 mnkr.

Kostnaderna för ekonomiskt bistånd har varit 1,9 mnkr högre än budget. Det har också redovisats höga kostnader för institutionsvård. Verksamheten för ensamkommande barn har haft kostnader utöver budget då avvecklingen av Solrosen blev försenad.

Förvaltningsövergripande

Förvaltningsövergripande verksamheter redovisar ett resultat som är närmare 2 mnkr sämre än budgeterat. Det är höga kostnader bland annat för bilpoolen som är orsaken.

Framtiden

Att rekrytera personal med rätt kompetens är som tidigare år en fortsatt utmaning.

Det fortsatta arbete med projektet "Heltid som norm" ska utveckla arbetsmodeller som ska bibehålla socialnämndens höga frisktal.

4.6.5 Miljö-, bygg- och räddningsnämnden

Miljö-, bygg- och räddningsnämnden redovisar ett underskott på 225 tkr.

Underskottet återfinns inom räddningstjänsten som har haft stora kostnader beroende på ett flertal skogsbränder under sommaren.

Miljö- och byggförvaltningen redovisar ett överskott som främst beror på högre intäkter inom bygglovsverksamheten.

	Utfall 2018	Budget 2018	Avvikelse	Utfall 2017	Utfall 2016
Intäkter	5 756	5 246	510	5 674	6 354
Kostnader	-25 955	-25 221	-734	-24 484	-25 208
Personalkostnader	-18 195	-19 132	937	-17 991	-18 032
Övriga kostnader	-6 326	-4 567	-1 759	-4 982	-5 419
Kapitalkostnader	-1 434	-1 522	88	-1 511	-1 757
Driftnetto	-20 200	-19 975	-225	-18 810	-18 853

	Utfall 2018	Budget 2018	Avvikelse	Utfall 2017	Utfall 2016
Miljö- och byggförvaltning	-2 116	-2 565	449	-1 671	-3 265
Räddningstjänst	-18 084	-17 410	-674	-17 139	-15 588
Driftnetto	-20 200	-19 975	-225	-18 810	-18 853

Miljö- och byggförvaltning

Miljö- och byggförvaltningen redovisar ett överskott på 450 tkr. Överskottet beror främst på högre intäkter inom bygglovsverksamheten samt att bemanning har varit lägre under en period.

Räddningstjänst

Räddningstjänsten redovisar ett underskott på ca 670 tkr för 2018. Det beror på att det under sommaren har varit ett flertal skogsbränder som orsakat höga kostnader. Även om en stor del har täckts av ersättningar, så har det inte räckt till för att hålla budget. Det har också redovisats extra kostnader för iordningställande av FIP bil (första insats person) till Branäs för att möta Länsstyrelsens krav.

Framtiden

Antalet tillsynsobjekt inom miljö- och hälsoskydd har legat på en i stort sett oförändrad nivå inom de flesta områden under flera år. Satsningar inom besöksnäringen kan komma att påverka att antalet tillsynsobjekt inom miljö- och hälsoskydd ökar.

För 2019 bedöms byggnationen vara fortsatt positiv i Torsby kommun och vara på ungefär samma nivå som de senaste två åren.

Inom räddningstjänsten fortsätter arbetet med en bättre arbetsmiljö för räddningstjänstens heltids- och beredskapspersonal. En grundlig översyn av rutiner och arbetsätt ska genomföras både operativt och förebyggande för att tydliggöra räddningstjänstens roll i det skadeavhjälpande arbetet.

En fortsatt utmaning inom räddningstjänsten är att det är allt svårare att nyrekrytera personal som kan hålla en beredskap i glesbygden.

4.6.6 Valnämnden

Valnämnden redovisar ett resultat som är ca 50 tkr bättre än budget.

	Utfall 2018	Budget 2018	Avvikelse	Utfall 2017	Utfall 2016
Intäkter	261	450	-189	0	0
Kostnader	-567	-800	233	-9	-10
Personalkostnader	-451	-650	199	-9	-10
Övriga kostnader	-115	-150	35	0	0
Kapitalkostnader	0	0	0	0	0
Driftnetto	-306	-350	44	-9	-10

Under 2018 har det varit ett val, Allmänna val.

Ett ökat valdeltagande jämfört med 2014 kunde ses.

- Till val till riksdagen var valdeltagandet 83,7 % vilken är en ökning med

2,39 % jämfört med valet 2014.

- Till val till landstingsfullmäktige i Värmlands län var valdeltagandet 79,83 %, en ökning med 1,85 % jämfört med 2014 års val.
- Till kommunfullmäktige i Torsby var valdeltagandet 80,32 % vilket är en ökning med 1,96 % jämfört med valet 2014.

4.6.7 Överförmyndarnämnden

Överförmyndarnämnden redovisar för 2018 ett resultat som är ca 80 tkr bättre än budget.

	Utfall 2018	Budget 2018	Avvikelse	Utfall 2017	Utfall 2016
Intäkter	223	72	151	2 114	4 250
Kostnader	-2 194	-2 122	-72	-4 116	-5 693
Personalkostnader	-2 035	-1 994	-41	-3 884	-5 336
Övriga kostnader	-159	-128	-31	-232	-357
Kapitalkostnader	0	0	0	0	0
Driftnetto	-1 971	-2 050	79	-2 002	-1 443

Framtid

Det finns ett fortsatt behov av att rekrytera och utbilda fler ställföreträdare. Det samarbete som finns med Sunne kommun kommer att vidareutvecklas.

4.7 Driftsredovisning

4.7.1 Jämförelse av nettoutfall mot nettobudget och prognos

Jämförelse nettoutfall mot nettobudget

Nämnd/styrelse tkr	Nettoutfall 2018-12-31	Budget 2018-12-31	Avvikelse tkr	Avvikelse %
Kommunfullmäktige	-1 660	-1 600	-60	-3,8%
Kommunstyrelsen	-135 510	-132 490	-3 020	-2,3%
Barn- och utbildningsnämnden	-266 023	-265 300	-723	-0,3%
Socialnämnden	-325 271	-316 315	-8 956	-2,8%
Miljö-, bygg- och räddningsnämnden	-20 200	-19 975	-225	-1,1%
Valnämnden	-306	-350	44	12,6%
Överförmyndarnämnden	-1 971	-2 050	79	3,8%
Totalt	-750 942	-738 080	-12 862	-1,7%

Förklaring av kolumnen avvikelse: Vid plustecken är resultatet lägre än budgeterat och vid minustecken är resultatet högre än

budgeterat.

Jämförelse nettoutfall mot prognos

Nämnd/styrelse tkr	Nettoutfall 2018-12-31	Prognos 2018-12-31	Avvikelse tkr	Avvikelse %
Kommunfullmäktige	-1 660	-1 600	-60	-3,8%
Kommunstyrelsen	-135 510	-135 498	-12	0,0%
Barn- och utbildningsnämnden	-266 023	-269 300	3 277	1,2%
Socialnämnden	-325 271	-324 311	-960	-0,3%
Miljö-, bygg- och räddningsnämnden	-20 200	-19 975	-225	-1,1%
Valnämnden	-306	-350	44	12,6%
Överförmyndarnämnden	-1 971	-2 050	79	3,8%
Totalt	-750 942	-753 084	2 142	0,3%

Förklaring av kolumnen avvikelse: Vid plustecken är resultatet lägre än prognos och vid minustecken är resultatet högre än prognos.

För 2018 var kommunstyrelsen och nämndernas driftnetto budgeterat till 738 mnkr. I samband med delårsbokslutet per 2018-08-31 har alla nämnder och kommunstyrelsen lämnat en helårsprognos i förhållande till beslutad budget. Prognostiserat driftnetto för helår var 753 mnkr, en nettokostnadsökning med ca 15 mnkr.

Den största skillnaden mellan budget och prognos var under socialnämnden. Det som låg till grund för ett underskott i prognosen var främst höga kostnader för ekonomiskt bistånd och institutionsvård. Dock blev utfallet för socialnämnden närmare 1 mnkr sämre än prognostiserat.

Barn- och utbildningsnämndens redovisade resultat för helår blev 3,3 mnkr bättre än vad som prognostiserades i samband med delårsbokslutet per 31 augusti. Att ett bättre resultat kunde redovisas beror på högre bidrag från Migrationsverket, ett bättre utfall på interkommunala ersättningar samt att fler riktade statsbidrag från Skolverket har erhållits. Verksamheterna har också minskat sina kostnader efter att det stora antalet asylsökande elever minskat.

Vid en jämförelse av utfall gentemot budget och prognos så kan följande ses.

Kommunstyrelsen redovisar ett underskott gentemot budget på 3 mnkr, ett resultat nära den prognos för helår som lämnades i samband med delårsbokslutet per 31 augusti. En stor del av underskottet återfinns inom tekniska avdelningen som haft oförutsedda kostnader under året som inte har varit möjliga att ta igen. Verksamheten för Torsby Flygplats redovisar också underskott för helår. Fritidsavdelningens underskott som redovisas beror på lägre intäkter vid badhusen. IT-avdelningen redovisar ett överskott beroende på att kostnader har senarelagts. Övriga avdelningar inom kommunstyrelsen redovisar ett resultat som är nära budget

Barn- och utbildningsnämnden redovisar ett underskott mot budget på 0,7 mnkr som är 3,3 mnkr bättre än prognosen. Att utfallet blev bättre än prognosen beror på högre bidrag från Migrationsverket och ett bättre utfall på de interkommunala ersättningarna samt att det arbete som pågår med att sänka kostnaderna ger resultat.

Socialnämnden redovisar ett underskott på närmare 9 mnkr gentemot budget och 1 mnkr sämre än prognos. Nämnden har haft höga kostnader för ekonomiskt bistånd och institutionsvård och verksamheten för ensamkommande barn redovisar kostnader utöver budget då avvecklingen av Solrosen blev försenad.

Miljö-, bygg och räddningsnämnden redovisar ett underskott på 225 tkr gentemot både budget och prognos. Underskottet beror på att räddningstjänsten haft höga kostnader då utryckningsnivån var hög beroende på ett flertal skogsbränder. Underskott dämpas av att bygglovsverksamheten under miljö- och byggförvaltningen redovisar högre intäkter än budgeterat.

4.7.2 Analys av nettokostnadsutveckling

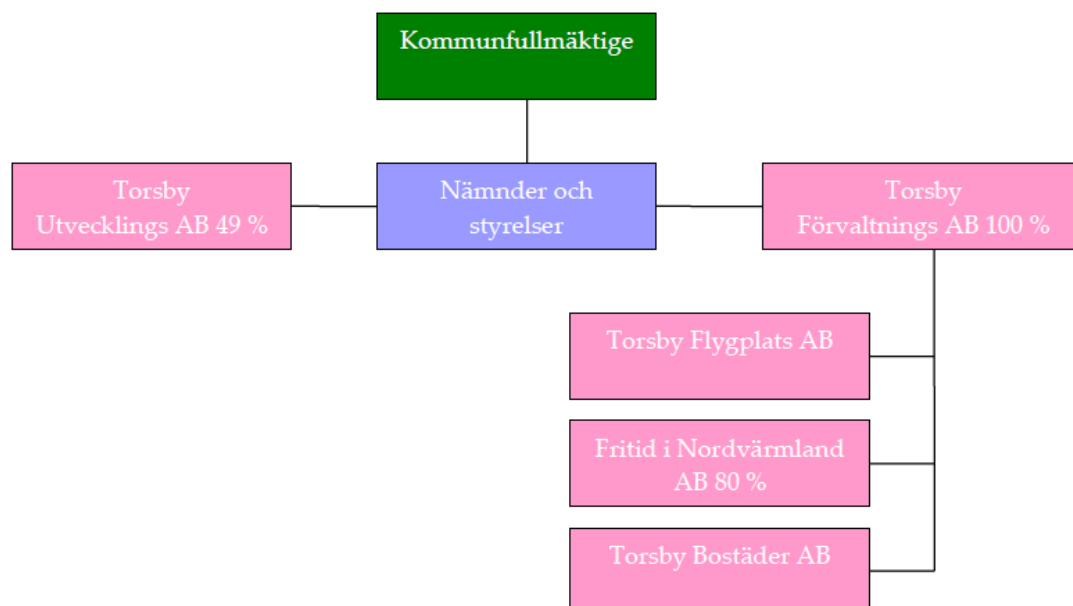
Analys av nettokostnadsutveckling

Nämnd/styrelse tkr	Nettoutfall 2018-12-31	Nettoutfall 2017-12-31	Avvikelse tkr	Avvikelse %
Kommunfullmäktige	-1 660	-1 455	-205	-14,1%
Kommunstyrelsen	-135 510	-136 412	902	0,7%
Barn- och utbildningsnämnden	-266 023	-256 821	-9 202	-3,6%
Socialnämnden	-325 271	-311 719	-13 552	-4,3%
Miljö-, bygg- och räddningsnämnden	-20 200	-18 810	-1 390	-7,4%
Valnämnden	-306	-9	-297	-3154,3%
Överförmyndarnämnden	-1 971	-2 002	31	1,5%
Nettokostnadsutveckling totalt	-750 942	-727 230	-23 712	-3,3%

Förklaring av kolumnen avvikelse. Vid plustecken har kostnaderna minskat sen föregående år. Vid minustecken har kostnaderna ökat sen föregående år

För 2018 redovisar kommunstyrelsen och nämnderna ett driftnetto på 750,9 mnkr. Det är en ökning med 23,7 mnkr och motsvarar en procentuell ökning med 3,3 %.

4.8 Koncernens bolag

I koncernen Torsby kommun ingår de företag som kommunen har ett bestämmande eller väsentligt inflytande över, genom att kommunen äger minst 20 procent av bolaget. Bolag i koncernen där kommunen äger 100 procent är Torsby Förvaltnings AB med dotterbolagen Torsby Flygplats AB och Torsby Bostäder AB. Torsby Förvaltnings AB äger också Fritid i Nordvärmland AB till 80,3 procent. Torsby Utveckling AB ägs till 49 procent av kommunen. Alla bolag har kalenderår som redovisningsår. Årets resultat för kommunkoncernen uppgick till 24,1 mnkr. 2017 var resultatet 22,8 mnkr. Två av de bolag som ingår i koncernen redovisade minusresultat.

Torsby Förvaltnings AB

Torsby Förvaltnings AB är moderbolag i bolagskoncernen som ägs av Torsby kommun. Bolagets uppgift är att äga och förvalta aktierna i dotterbolagen, Torsby Flygplats AB, Torsby Bostäder AB och Fritid i Nordvärmland AB. Bolaget bedriver ingen verksamhet utöver förvaltning av kapital och redovisade ett resultat på -12 tkr (-15 tkr 2017).

Torsby Bostäder AB

Torsby Bostäder AB är ett allmännyttigt bostadsföretag med huvuduppgift att förvalta bostäder och lokaler, erbjuda bra och trygg boendemiljö och god service till lägsta kostnad för hyresgästen. Bolaget hade 22 anställda 2018. Torsby Bostäder AB redovisade 2018 ett positivt resultat på 8 mnkr (3,6 mnkr 2017).

Uthyrningsgraden har varit god. I genomsnitt har det funnits 12 lediga lägenheter vilket i hög grad bidrar till att bolaget kan redovisa ett så starkt resultat. Det låga ränteläget som gäller för närvarande bidrar också till resultatet.

Torsby Bostäder AB har under året färdigställt den andra etappen nybyggnation i kvarteret Enen i Torsby. Samtliga 20 nya lägenheter var uthyrda då lägenheterna

var inflyttningsklara i mars 2018. Efter avdrag för investeringsbidrag uppgick investeringen till 22,4 mnkr.

Ett större ROT-projekt (Renovering och tillbyggnad) omslutande 14,5 mnkr har slutförts under året. Utöver det har även mindre underhållsarbeten i fastighetsbeståndet utförts under året.

I juni påbörjades nybyggnation av sammanlagt 16 lägenheter i två flerfamiljshus i kvarteret Hammaren/Städet i Torsby tätort. Vid bokslutstidpunkten uppgick den samlade investeringsutgiften till 15 mnkr. Inflyttning beräknas kunna ske hösten 2019 och bedömningen är i nuläget att samtliga lägenheter kommer vara uthyrda vid färdigställandet.

Bolaget har under året fortsatt arbetet med detaljplan för kvarteret Björken i Torsby tätort. Utredningar avseende arkeologi, dagvatten och massberäkningar har genomförts. Förslag har även tagits fram på hur området kan bebyggas med flerfamiljshus.

Under året har bolaget förvärvat 20 fastigheter med sammanlagt 131 lägenheter av Torsby kommun. Ett köpeavtal undertecknades i december 2017 med tillträdesdatum 1 juli 2018. Köpeskillingen uppgick till 5 mnkr.

En marknadsvärdering av bolagets fastigheter har gjorts även 2018. Denna värdering visar fortsatt att marknadsvärdet överstiger det bokförda värdet på fastigheterna.

Torsby Flygplats AB

Torsby Flygplats AB driver flygplatsen i Torsby. Efter beslut i kommunfullmäktige 2017 övergick merparten av driften i bolaget till Torsby kommun 1 januari 2018. Kvar i bolaget finns efter det enbart intäkter och kostnader hänförliga till olika drifttillstånd samt andra förvaltningskostnader som följer av lagar och bestämmelser. Bolaget har därmed inte haft några anställda under året. Torsby Flygplats AB redovisade för 2018 ett resultat på 0 tkr (8 tkr 2017).

Linjetrafiken Torsby–Hagfors–Arlanda hade under året 6 218 passagerare, vilket var en minskning med 7,4 procent jämfört med 2017. Utöver flyglinjetrafik förekommer även chartertrafik och taxiflyg på flygplatsen.

Nuvarande upphandling på flyglinjen löper till och med oktober 2019. Trafikverkets upphandling av flygtrafik efter oktober 2019 pågår.

Fritid i Nordvärmland AB

Fritid i Nordvärmland AB var det bolag som byggde skidtunneln och som initialt även stod för driften av skidtunneln. Driften av skidtunneln övertogs av Torsby kommun 2012. Bolaget kvarstod som ägare till fastigheten och genom hyreskontrakt hyrde Torsby kommun hela anläggningen, både skidtunnel och arenadel.

Efter beslut i kommunfullmäktige i december 2017 förvärvade Torsby kommun

fastigheten Vasserud 3:35, på vilken skidtunneln är byggd, från bolaget. Kommunen tillträdde fastigheten 1 januari 2018.

Eftersom det därefter inte fanns kvar något i bolaget och ingen annan användning av bolaget kunnat identifieras så beslutade kommunfullmäktige under början av 2018 att bolaget skulle likvideras. Ordinarie årsstämman beslutade om frivillig likvidation 2 maj 2018. Efter anmälan till Bolagsverket utsågs en likvidator 7 juni 2018. Vid bokslutstillfället har likvidationen ännu inte avslutats.

Fritid i Nordvärmland AB redovisade 2018 ett resultat på -46 tkr (49 tkr 2017). Torsby kommuns andel av resultatet var -35 tkr (39 tkr 2017). Kostnaderna i bolaget består i huvudsak av kostnader hänförliga till arbetet med likvidation av bolaget.

Torsby kommun äger 80,3 procent av rösterna i bolaget via Torsby Förvaltnings AB.

Torsby Utvecklings AB

Torsby Utveckling AB (Tuab) ägs till 49 procent av kommunen och till 51 procent av olika lokala företagsorganisationer. Bolaget bedriver affärsutveckling och utbildning av näringsidkare. Bolaget har under året haft två anställda.

Torsby Utvecklings AB redovisade ett resultat på 171 tkr (-41 tkr 2017) varav 84 tkr var Torsby kommuns andel (-20 tkr 2017).

Kommunkoncernens minoritetsägande

I följande bolag som också ingår i kommunkoncernen äger Torsby kommun mindre än 20 procent, och de ingår därför inte i den sammanställda redovisningen.

- Kommuninvest ekonomisk förening
- Näckåns El AB

Ett tidigare delägande i Värmlandstrafik AB har avslutats under 2018 när ansvaret för kollektivtrafiken i länet överförts till den nya regionen som bildades 1 januari när Landstinget i Värmland slogs samman med Region Värmland. I samband med det har kommunen fått sin ägarinsats återbetald.

4.9 Finansiell analys

Resultatet för 2018 var 13 935 tkr (17 269 tkr år 2017). Det budgeterade resultatet för 2018 var 19 551 tkr. Kommunen klarade därmed inte budgetmålet.

Kommunen redovisade lägre finansiella kostnader på grund av låg ränta, högre generella statsbidrag och något högre tillfälligt statsbidrag för flyktingmottagande än budgeterat. Skatteintäkterna var däremot lägre än budgeterat. Totalt för dessa poster redovisas ett överskott på drygt 10 mnkr som täcker en del av underskottet på driften.

Verksamheternas nettokostnader, där avskrivningar och pensionskostnader ingår, uppgick till 759 276 tkr vilket var 16 207 tkr högre än budgeterat. 12,9 mnkr avser underskott på driftnettot, 4,2 mnkr avser en ökning av pensionsutbetalningarna. För avskrivningarna redovisas ett överskott då investeringarna har varit något lägre än vad som tidigare bedömts.

Årets resultat innebär att kommunen även 2018 uppfyllde det lagstadgade balanskravet där de löpande intäkterna ska vara större än de löpande kostnaderna.

4.9.1 Årets resultat

Det redovisade resultatet för 2018 innebar ett överskott på 13,9 mnkr. 2017 var resultatet 17,3 mnkr. Därmed kan kommunen för sjuttonde året i rad redovisa ett plusresultat. När man bedömer om kommunen har uppfyllt det lagstadgade balanskravet måste man ta hänsyn till de poster som inte får räknas in vid bedömningen. Dessa poster är till exempel reavinster eller reaförluster vid försäljning av fastigheter.

Årets resultat enligt resultaträkningen	13 935
reducering av samtliga realisationsvinster enligt undantagsmöjligheter	-338
Årets resultat efter balanskravsjusteringar	13 597
Balanskravsresultat	13 597

4.9.2 Känslighetsanalys

(mnkr)	Resultat påverkan
Löneökning med 1%	-6,8
10 heltidstjänster	+/-4,9
Ökad upplåning med 10 mkr	-0,2
Ränteförändring med 1%	+/-1
Ändring av generella statsbidrag med 1%*	+/-2,1
Förändring av kommun skatt med 1 kr	+/-23,3

*Extra statsbidrag för flyktningmottagande som kommunen mottagit är inte medräknat.

Finansnetto

Finansnettot är skillnaden mellan ränteintäkter och räntekostnader.

Under 2018 har det allmänna ränteläget varit relativt låg. Snittränta i vår portfölj var 1,09 procent att jämföras med snitträntan 2017 som var 1,40 procent.

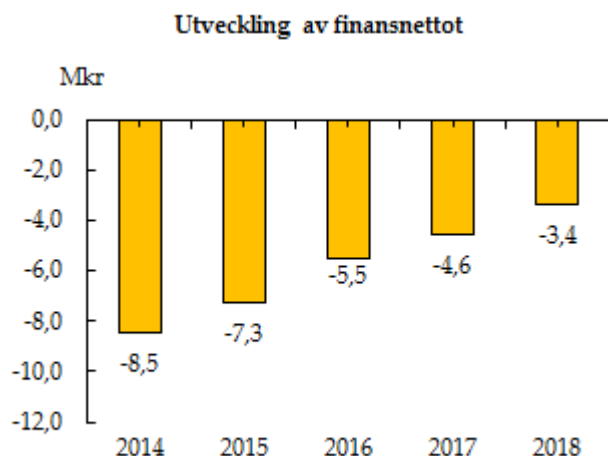
Den totala låneskulden uppgick vid årets slut till 361 mkr, vilket var samma nivå som 2017.

Marknadens bedömning är att räntan kommer att ligga på en fortsatt låg nivå. I december var reporäntan -0,25 procent och prognosen för reporäntan är att nästa höjning sker under andra halvåret 2019. Bedömningen är att räntan kommer att höjas i långsam takt även därefter, ungefär två gånger per år med 0,25 procentenheter vid varje tillfälle, för att inflationen ska förbli nära 2 procent.

Finansnettot var i likhet med tidigare år negativt, - 3,4 mnkr. Räntekostnaden på anläggningslånen var 3,9 mnkr (5,1 mnkr 2017). Det är de lägre räntorna som gjort att räntekostnader sjunkit jämfört med 2017.

Medlemskapet i Kommuninvest säkrar kommunens tillgång på lån till marknadsmässiga räntor.

I de finansiella kostnaderna ingår även den finansiella delen av kommunens pensionsavsättningar. Räntekostnaden för pensionsavsättningarna uppgick till 85 tkr (86 tkr 2017).

4.9.3 Skatter och bidrag

Årets skatteintäkter uppgick till sammanlagt 507 mnkr (498 mnkr 2017). Bidragen för 2018 var sammanlagt 267 mnkr (284 mnkr 2017).

Anledningen till att bidragen var högre 2017 beror på att kommunen erhöll totalt 18,3 mnkr avseende ett tillfälligt statsbidrag för flyktingmottagande och ett bidrag för unga ensamkommande. För 2018 var detta tillfälliga statsbidrag 10,6 mnkr. Torsby kommun hade också en tillfällig intäktsökning under 2017 på 15 mnkr beroende på ett ökat invånarantal.

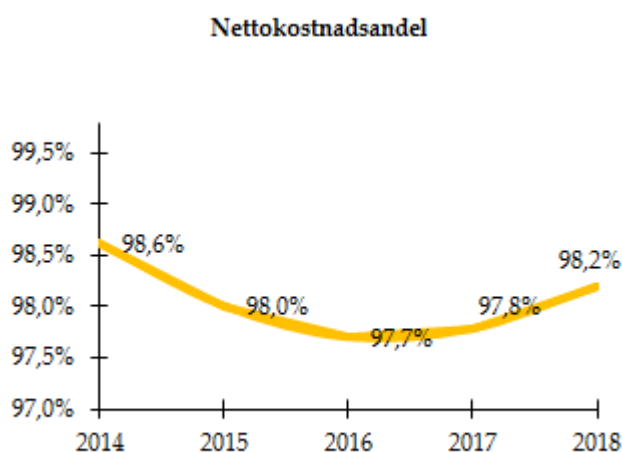
Skatter och bidrag inklusive finansnetto var 773,2 mnkr 2018, vilket är en minskning med 0,7 % mot 2017 då summan var 778,9 mnkr.

4.9.4 Verksamhetens nettokostnad

Verksamhetens nettokostnader var 759,3 mnkr 2018, vilket var 16,2 mnkr högre än budgeterat. 2017 uppgick nettokostnaderna till 761,7 mnkr. Därmed minskade nettokostnaderna med 0,3 procent under året.

Att verksamhetens nettokostnader för 2018 är lägre jämfört mot föregående år beror på att det tidigare år, både år 2016 och 2017 har funnits stora kostnader för flyktingmottagande. Tidigare års kostnader för flyktingmottagande har täckts av sökta bidrag och det tillfälliga bidrag för flyktingmottagande som Torsby kommun erhållit. Även för 2018 har Torsby kommun erhållit ett tillfälligt bidrag för flyktingmottagande, dock på en lägre nivå, 10 mnkr. De tillfälliga statsbidrag som kommunerna har erhållit kommer att fasas ut.

En betydande faktor för kommunens ekonomi är hur nettokostnaderna och finansnettot utvecklas i förhållande till skatter och bidrag. Denna relation, nettokostnadsandelen, visar hur stor del av skatter och bidrag som går till den löpande verksamheten.

4.9.5 Pensioner

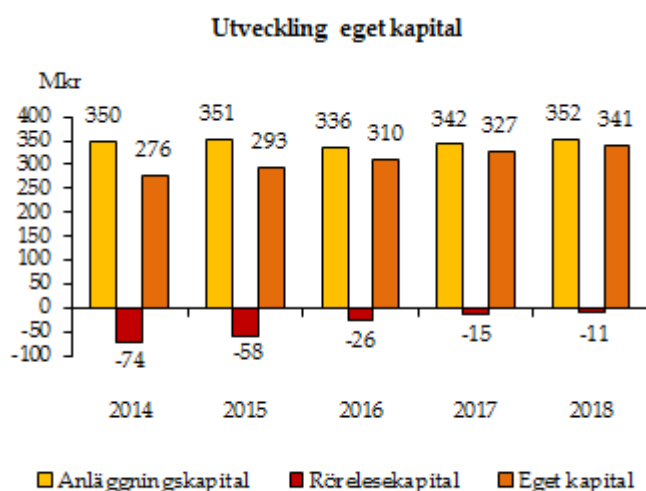
De pensionskostnader som bokförts under året är bland annat följande:

- Ålderspension är cirka 5 procent av utbetalda löner. Kostnaden bokförs på den verksamhet där den anställdes lön bokförs. Denna kostnad uppgick 2018 till 21,7 mnkr. Här tillkommer en löneskatt på 24,26 procent (5,3 mnkr).
- Under året har kommunen även betalat en försäkringspremie på 6,2 mnkr för pensioner. Denna försäkring har tecknats för att trygga kommunens förmåga att betala sin pensionsskuld.
- Faktiska pensioner som utbetalats till tidigare anställd personal uppgick till 15 mnkr. Löneskatten för dessa uppgick till 3,6 mnkr. Av detta avser 14,5 mnkr pension och 3,5 mnkr löneskatt för den ansvarsförbindelse som redovisas utanför balansräkningen.

- Pensionsförpliktelser som intjänats före 1998 redovisas sedan 1998 utanför balansräkningen som en ansvarsförbindelse. Beloppet uppgick vid årets slut till 311 mnkr inklusive löneskatt.

4.9.6 Eget kapital

I det egna kapitalet ingår kommunens anläggningskapital och rörelsekapital. Det egna kapitalet är skillnaden mellan kommunens tillgångar och skulder. Vid årets slut uppgick det egna kapitalet till 341,3 mnkr, en ökning med 14 mnkr som är årets resultat.

4.9.7 Soliditet

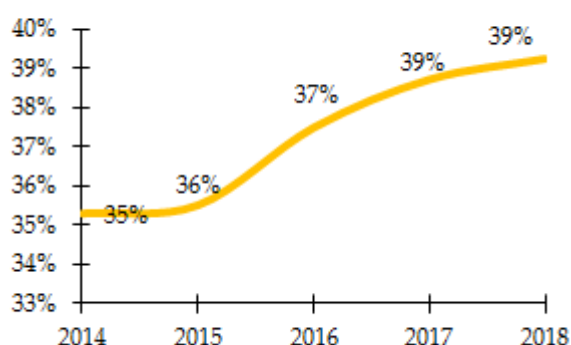
2018 uppgick soliditeten till 39 procent. Soliditet på 39 procent betyder att kommunens tillgångar till 39 procent är finansierade med egna medel och 61 procent har finansierats genom lån.

Soliditeten ligger kvar på samma nivå som för ett år sen. Det övergripande målet om att Torsby kommuns soliditet ska öka med en procent per år nås då inte.

Vi har även under 2018 finansierat våra investeringar med egna medel.

Pensioner som intjänats före 1998 redovisas utanför balansräkningen som en ansvarsförbindelse. Dessa räknas därför inte in i soliditeten. Skulle denna skuld redovisas i balansräkningen skulle kommunen ha en negativ soliditet, det vill säga mindre än noll och ett tecken på att vi äger mindre än vi är skyldiga.

Utveckling av soliditeten

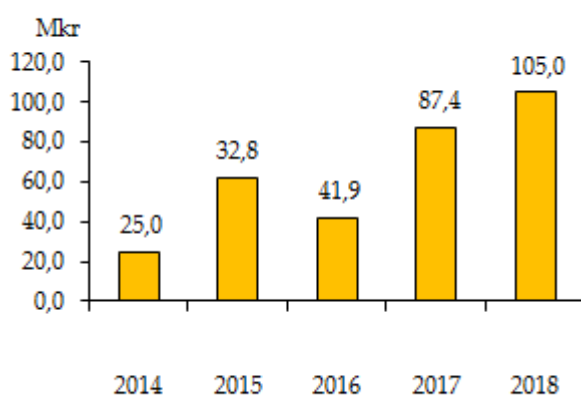

4.9.8 Likvida medel

De likvida medlen är pengar som kommunen snabbt kan ta i anspråk, det vill säga kassa och bankmedel. Vid årets slut uppgick de likvida medlen till 105 mnkr vilket var 18 mnkr högre än 2017. Att de likvida medlen är så pass höga beror dels på tillfälligt bidrag för flyktingmottagande, fordran på Migrationsverket som utbetalats samt att investeringstakten legat på en relativt låg nivå under flera år även om den ökat något de två senaste åren.

Rörelsekapitalet, som är skillnaden mellan omsättningstillgångar (kortfristiga fordringar och likvida medel) och kortfristiga skulder, minskade 2018 från -15 mnkr till -11 mnkr. Ett negativt rörelsekapital betyder att kommunenens likvida medel inte räcker till att betala alla kortfristiga skulder.

Utveckling likvida medel

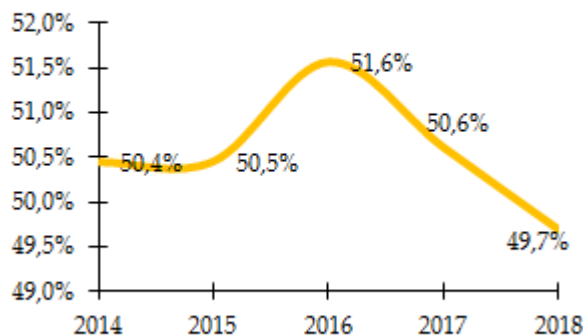
4.9.9 Finansieringsgrad

Vid bokslutet uppgick skulden på kommunens anläggningslån till 361,4 mkr, vilket var i samma nivå som föregående år. Årets investeringar har finansierats med egna medel och kommunen har inte amorterat på sina lån under året.

Diagrammet nedan visar lånefinansieringsgraden, som är relationen mellan den totala långfristiga låneskulden och summan av anläggningstillgångar och visar hur stor del av kommunens anläggningar som har finansierats med lån och hur stor del som är finansierat med egna medel. En sjunkande procentsats visar att en lägre andel finansieras med lån och en större andel med egna medel.

Att lånefinansieringsgraden har minskat de två senaste åren beror på att investeringarna har varit något högre under både 2017 och 2018 jämfört med 2016 samtidigt som inga nya lån har tagits. Att investeringstakten har varit låg tidigare år återspeglas i de likvida medel som är höga per 31 december 2018.

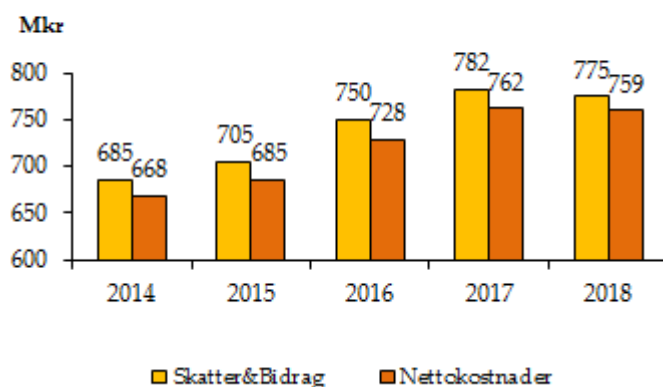
Lånefinansieringsgrad

4.9.10 Utveckling av nettokostnader

Nettokostnaden är skillnaden mellan intäkter och kostnader. Ökningen av nettokostnaden ska helst inte vara större än ökningen av skatte- och bidragsintäkter, för att kommunen inte ska riskera att få underskott i sina verksamheter. Diagrammet nedan visar utvecklingen av nettokostnader och skatte- och bidragsintäkter.

Utveckling av nettokostnad & skatte- och bidragsintäkter

4.9.11 Investeringsredovisning

Nämnd (tkr)	Total budget	Redovisat 2018-12-31	Avvikelse	(%)	Redovisat 2017-12-31
Kommunstyrelsen	-85 765	-52 710	33 055	61,5%	-58 690
Barn- och utbildningsnämnden	-2 811	-518	2 292	18,4%	-617
Socialnämnden	-2 012	-248	1 763	12,3%	0
Miljö-, bygg- och räddningsnämnden	-3 238	-113	3 125	3,5%	-562
Summa investeringar totalt	-93 825	-53 589	40 236	57,1%	-59 870

Den totala investeringsbudgeten är på närmare 94 mnkr och största delen av den ryms inom tekniska avdelningen; 66 mnkr.

Under året finns några större investeringar; sista etappen av ombyggnation av Torsby centrum på 3,3 mnkr har slutförts. På Finnskogahemmet har en del av hemmet byggts om till trygghetsboende med tre lägenheter, 1,2 mnkr. En ombyggnation av Solrosen har genomförts för att anpassas till LSS-verksamhet och hemtjänstgrupper inom socialnämnden, 5,5 mnkr.

Östmark fjärrvärmepanna har uppgraderats, 3 mnkr och vid reningsverket i Ransby har en ny centrifug installerats en investering på 2,3 mnkr

4.10 Kommunens personal

Antal medarbetare och åldersstruktur

2 594 personer har varit anställda i kommunen under 2018 och fått lön utbetald. Deras utförda timmar motsvarar ca 1 229 heltidsanställningar.

Kommunen har 1 113 personer som innehar tillsvidareanställningar 2018.

Antal årsarbetare*

Förvaltning	Antal				
	2014	2015	2016	2017	2018
Kommunstyrelsen	281,1	270,9	271,41	305,6	284,02
Barn- och utbildningsnämnden	360,1	366,6	405,66	395,7	375,58
Socialnämnden	502,5	530,4	570,94	543,5	500,68
Miljö-, bygg- och räddningsnämnden	16,6	15,8	15,24	11,8	11,01
Överförmyndarnämnden	1,5	1,4	2,05	2,1	1,74
Extra tjänster					55,66
Summa	1 161,8	1 185,1	1 265,3	1 258,7	1 228,69

**Årsarbetare anger hur många anställda kommunen skulle haft om den faktiska sysselsättningen för månadsavlönade och antalet timmar för timavlönade summerats till heltidsanställningar*

Utfallet för antalet årsarbetare exklusive extra tjänster visar att antalet börjar närma sig 2014 års nivå. Det har varit ett mål att antalet årsarbetare ska återställas till denna nivå.

Under 2016 kunde en stor ökning av antalet årsarbetare ses jämfört mot 2015. Det var en ökning på 39 årsarbetare för barn- och utbildningsnämnden och 40,5 årsarbetare för socialnämnden. Att ökningen var så stor under 2016 beror främst på det stora antal flyktingar som vi tog emot i vår kommun. Detta gjorde att vi utökade personalen både inom socialnämnden och inom barn- och utbildningsnämnden. Under både 2017 och 2018 har ett arbete pågått med att återställa verksamheterna till en mer "normal" nivå.

I slutet på 2019 räknar vi med att vara på samma nivå som innan migrationen, dvs på 2014 års nivå.

De "Extra tjänster" som redovisas enligt tabellen ovan är en arbetsmarknadspolitisk åtgärd där ekonomisk kompensation ges från staten och den riktar sig till långtidsarbetslösa och nyanlända. Det har varit tillfälliga tjänster som kommer att fasa ut under 2019 då staten inte längre ersätter delar av kostnaderna.

Antal tillsvidareanställda per förvaltning och ålder

Förvaltning	20-29	30-39	40-49	50-59	60-	Summa
Kommunstyrelsen	12	29	65	75	60	241
Barn- och utbildningsnämnden	11	56	86	114	68	335
Socialnämnden	36	88	115	178	107	524
Miljö/bygg och räddningsnämnden	0	2	3	4	2	11
Överförmyndarnämnden	0	0	1	1	0	2
Summa	59	175	270	372	237	1 113

För 2018 är totalen 1 113 st (varav 1 022 st tillsvidare hel/deltid och 91 st vilande). Det är en minskning av antalet anställda från 2017 med 36 personer (2017 var antalet tillsvidare anställda 1 149 st)

Medelåldern bland Torsby kommuns tillsvidareanställda är 49 år. Den "äldsta" personalgruppen finns inom kommunstyrelsens förvaltning, barn- och utbildningsnämnden och miljö, bygg och räddningsnämnden, där medelåldern är 50 år för samtliga förvaltningar.

Prognos pensionsavgångar per förvaltning

Förvaltning	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Kommunstyrelsen	5	6	3	11	22	5
Barn- och utbildningsnämnden	6	10	19	6	10	10
Socialnämnden	11	13	12	16	19	20
Miljö/bygg och räddningsnämnden	0	0	0	1	1	0
Totalt	22	29	34	34	52	35

Könsfördelning och sysselsättningsgrad

Av de tillsvidareanställda är ca 82 % kvinnor och 18% män. Allra mest kvinnodominerad är omsorgsförvaltningen där 93 % av de tillsvidareanställda är kvinnor.

Den genomsnittliga sysselsättningsgraden för tillsvidareanställda i kommunen är 90,3 %. Lägst sysselsättningsgrad har kvinnor inom socialförvaltningen med 85,4 %. Högst är den bland män i miljö-, bygg- och räddningsförvaltningen med 100 % samt, tätt följt av män i kommunstyrelsens förvaltning med 98,8 %.

Av kommunens totalt 1 113 tillsvidareanställda arbetar 369 personer deltid, vilket motsvarar 33 %. Av dessa återfinns 287 anställda inom socialförvaltningen. 92 % av deltidsanställningarna utgörs av kvinnor.

Lön

Medellönen (heltid) för tillsvidareanställda kvinnor är 29 027 kr/månad. Motsvarande för männen är den 31 976 kr/månad. Räknat utifrån ett heltidsmått utgör kvinnornas lön 90,78 % av männens.

Medellön per förvaltning och kön

Förvaltning	Kvinnor	Män	Totalt
Barn och utbildningsförvaltning	31 431	35 112	32 102
Kommunstyrelsens förvaltning	28 902	31 075	29 987
Miljö-, bygg och räddningsförvaltning	33 963	34 125	34 051
Socialförvaltning	27 589	26 670	27 524
Överförmyndarförvaltning	28 825	-	28 825
Totalt	29 027	31 976	29 555

Medianlön per förvaltning

Förvaltning	Median kvinnor	Median män	Median samtliga
Barn och utbildningsförvaltning	31 625	36 550	32 800
Kommunstyrelsens förvaltning	25 875	27 450	26 920
Miljö-, bygg och räddningsförvaltning	34 900	33 000	34 300
Socialförvaltning	26 755	25 800	26 710
Överförmyndarförvaltning	28 825	-	28 825

Utfall lönerrevision

Per avtalsområde	Procentuella påslag		
	Rek. Lägsta nivå KS	Rek. Lägsta nivå avtal	Verkligt utfall
DIK	2,5		3,27
FSA	2,5		3,73
Ledarna	2,5		3,30
Läraryrket	2,5		2,50
Lärarnas riksförbund	2,5		2,52
SSR	2,5		2,58
Sveriges ingenjörer	2,3		2,97
Vision	2,5		2,77
Vårdförbundet	2,5		3,04

Per avtalsområde	Kronpåslag		
	Rek. Lägsta nivå KS	Rek. Lägsta nivå avtal	Verkligt utfall
Kommunal	535		554,50
Kommunal inkl undersköterskor	685		699,70

5 Sjukfrånvaro

Under året 2018 ökade den totala sjukfrånvaron något bland de anställda (alla anställningsformer) i Torsby kommun i jämförelse med 2017. Sjukfrånvaron 2018 hamnade på 4,42 %.

Sjukfrånvaron är fortsatt högre bland kvinnor än bland män. Sjukfrånvaro som pågått 60 dagar eller mer ligger något lägre än föregående år. Ungefär en tredjedel av all sjukfrånvaro pågår minst 60 dagar.

Jämför man olika åldersgrupper så är sjukfrånvarotiden även i år som högst bland anställda i åldersgruppen 50 år eller äldre. Den har stigit något från föregående år. För anställda mellan 30-49 år har sjukfrånvaron ökat med 0,2 % och bland de yngsta medarbetarna, 29 år eller yngre är sjukfrånvaron lägre 2018 än vid mätningen 2017.

Total sjukfrånvarotid av tillgänglig arbetstid, samtliga anställningsformer

Sjukfrånvarotid - samtliga anställda	Totalt i % 2018	Totalt i % 2017
Total sjukfrånvaro	4,42	4,25
Summa tid med långtidssjukfrånvaro (60dgr el mer)	31,39	31,72
Sjukfrånvarotid för kvinnor	4,75	4,61
Sjukfrånvarotid för män	3,41	3,10
Sjukfrånvarotid 29 år eller yngre	2,42	3,25
Sjukfrånvarotid i åldersgruppen 30-49 år	4,06	3,86
Sjukfrånvarotid i åldersgruppen 50 år och äldre	5,12	4,77

Total sjukfrånvarotid i procent per förvaltning samt hur stor del av sjukfrånvaron som pågick 60 dagar eller mer

Förvaltning	Total sjukfrånvarotid	60 dagar eller mer
Kommunstyrelsen inkl fritid och kultur	4,22	20,16
Barn- och utbildningsnämnden	4,33	45,86
Socialnämnden	4,72	28,79
Miljö-, bygg- och räddningsnämnden	1,12	0,00

6 Räkenskaper

6.1 Redovisning för kommunen och koncernen

6.1.1 Resultaträkning

tkr	Not	Kommunen		Koncernen	
		2018	2017	2018	2017
Verksamhetens intäkter		303 583	311 663	371 387	377 723
Verksamhetens kostnader		-1 025 393	-1 032 500	-1 066 265	-1 070 728
Avskrivningar enligt plan	I	-37 273	-36 096	-48 031	-47 080
Avskrivningar utöver plan	I	0	-4 519	0	-10 519
Verksamhetens nettokostnader		-759 083	-761 452	-742 908	-750 604
Skatteintäkter	II	507 415	498 362	507 415	498 362
Generella statsbidrag och utjämning		267 215	284 083	267 215	284 083
Finansiella intäkter		2 746	1 857	2 749	1 403
Finansiella kostnader		-4 358	-5 581	-7 574	-8 878
Minoritetens andel av resultatet		0	0	9	-10
Årets skatt		0	0	-2 811	-1 592
Resultat före extraordinära poster		13 935	17 269	24 094	22 764
Årets resultat	III	13 935	17 269	24 094	22 764

6.1.2 Balansräkning

tkr	Not	Kommunen		Koncernen	
		2018	2017	2018	2017
Tillgångar					
<i>Materiella anläggningstillgångar</i>					
Mark, byggnader och tekniska anläggningar	IV	659 162	658 875	940 558	919 290
Maskiner och inventarier	V	29 987	19 506	31 017	20 854
		689 150	678 381	971 576	940 144
<i>Finansiella anläggningstillgångar</i>					
Värdepapper och andelar		15 431	14 845	15 385	14 798

tkr	Not	Kommunen		Koncernen	
Långfristiga fordringar		10 964	8 901	1 622	0
Bidrag till statlig infrastruktur	X	11 783	11 983	11 783	11 983
		38 178	35 729	28 789	26 782
Summa anläggningstillgångar		727 328	714 110	1 000 365	966 926
<i>Omsättningstillgångar</i>					
Förråd		1 121	1 226	1 393	1 380
Fordringar	VI	36 629	43 086	37 843	43 453
Kassa och bank	VII	104 990	87 388	133 555	127 615
Summa omsättningstillgångar		142 741	131 700	172 790	172 448
Summa tillgångar		870 068	845 810	1 173 156	1 139 374
Eget kapital, avsättningar och skulder					
<i>Eget kapital</i>	VIII				
Anläggningsskapital		352 486	342 174	438 178	404 293
Rörelsekapital		-11 181	-14 804	-7 760	2 029
Summa eget kapital		341 305	327 370	430 418	406 323
Minoritetens andel		0	0	1 804	1 813
<i>Avsättningar</i>					
Avsättningar för pensioner med mera	IX	6 442	3 536	9 982	6 816
Andra avsättningar	X	7 000	7 000	7 000	7 000
Summa avsättningar		13 442	10 536	16 982	13 816
<i>Långfristiga skulder</i>					
Anläggningsslån	XI	361 400	361 400	543 402	547 003
Summa långfristiga skulder		361 400	361 400	542 832	547 003
<i>Kortfristiga skulder</i>					
Leverantörsskulder		32 236	29 335	40 638	38 487
Checkräkningskredit (limit 30 000 tkr)		0	0	0	0
Övriga kortfristiga skulder		121 685	117 169	139 913	131 932
Summa kortfristiga skulder		153 921	146 504	180 551	170 419
Summa eget kapital och skulder		870 068	845 810	1 173 156	1 139 374

6.1.3 Ställda säkerheter och ansvarsförbindelser

Tusentals kronor	Not	kommunen 2018-12-31	kommunen 2017-12-31	koncernen 2018-12-31	koncernen 2017-12-31
Borgensåtaganden		185 656	189 283	119	144
Garanterade lånelöften					
Pensionsförpliktelser	XII	311 494	330 987	311 494	330 987
Investeringsbidrag med villk återbet skyldighet				0	0
Garantiåtaganden Fastigo				143	143
Företagsinteckningar				245	245
Fastighetsinteckningar				0	0
Summa		497 150	520 270	312 001	331 519

Torsby kommun har i april 1997 ingått en solidarisk borgen såsom för egen skuld för Kommuninvest i Sverige AB:s samtliga nuvarande och framtida förpliktelser. Samtliga 288 kommuner och landsting/regioner som per 2018-12-31 var medlemmar i Kommuninvest ekonomisk förening har ingått likalydande borgensförbindelser.

Mellan samtliga medlemmar i Kommuninvest ekonomisk förening har ingåtts ett regressavtal som reglerar fördelningen av ansvaret mellan medlemmarna vid ett eventuellt ianspråktagande av ovan nämnd borgensförbindelse. Enligt regressavtalet ska ansvaret fördelas dels i förhållande till storleken på de medel som respektive medlem lånat av Kommuninvest i Sverige AB, dels i förhållande till storleken på medlemmarnas respektive insatskapital i Kommuninvest ekonomisk förening.

Vid en uppskattning av den finansiella effekten av Torsby kommuns ansvar enligt ovan nämnd borgensförbindelse, kan noteras att per 2018-12-31 uppgick Kommuninvest i Sverige AB:s totala förpliktelser till 404 804 079 439 kronor och totala tillgångar till 406 323 006 299 kronor. Torsby kommuns andel av de totala förpliktelserna uppgick till 625 999 489 kronor och andelen av de totala tillgångarna uppgick till 628 206 198 kronor.

6.1.4 Fem år i sammandrag, kommunen

(mnkr)	2018	2017	2016	2015	2014
Resultaträkning					
Verksamhetens nettokostnader	-759	-761	-728	-684	-667
Skatter och bidrag	774	782	750	705	685
Finansnetto	-2	-4	-5	-7	-9
Årets resultat	13	17	17	14	9
(mnkr)	2018	2017	2016	2015	2014

(mnkr)	2018	2017	2016	2015	2014
Balansräkning					
Mark och byggnader	659	659	643	655	661
Maskiner och inventarier	30	19	19	21	19
Värdepapper, aktier och andelar	15	15	15	15	8
Långfristiga fordringar	11	9	24	25	28
Bidrag till statlig infrastruktur	12	12	0	0	0
Pågående arbeten	0	0	0	0	0
Summa anläggningstillgångar	727	714	701	716	716
Övriga fordringar	38	45	84	47	39
Kassa och bank	105	87	42	62	25
Summa omsättningstillgångar	143	132	126	109	64
Summa tillgångar	870	846	827	825	780
Anläggningskapital	353	342	336	351	350
Rörelsekapital	-11	-15	-26	-57	-75
Summa eget kapital	342	327	310	294	275
Avsättningar pensioner	6	4	4	4	5
Andra avsättningar	7	7			
Anläggningslån	361	361	361	361	361
Kortfristiga skulder	154	147	152	166	139
Summa eget kapital och skulder	870	846	827	825	780
Folkmängd 31/12	11 719	11 890	12 169	11 910	11 992

6.1.5 Kassaflödesanalys

(tkr)	Kommunen Bokslut 2018	Kommunen Bokslut 2017	Koncernen Bokslut 2018	Koncernen Bokslut 2017
Den löpande verksamheten				
Årets resultat	13 935	17 269	24 094	22 764
<i>Justeringar:</i>				
Avskrivningar	37 273	36 096	48 031	47 080
Nedskrivningar	0	4 519	0	10 519
Avsättningar/minoritetsintressen	2 906	6 817	3 166	6 088
Realisationsresultat	-338	-1 193	-338	-1 198
Förändring förråd	105	10	-13	26
Förändring kortfristiga fordringar	6 457	40 179	5 610	40 451
Förändring leverantörsskulder	2 901	6 601	2 151	7 417
Förändring övriga kortfristiga skulder	4 516	-12 169	7 969	-9 109
Kassaflöde från den löpande verksamheten	67 755	98 129	90 670	124 039
Investeringsverksamheten				
Inköp av inventarier	-14 722	-3 814	-15 458	-4 536
Försäljning av inventarier	0	0	737	20
Inköp av anläggningstillgångar	-16 351	-16 218	-27 433	-35 660
Försäljning av anläggningstillgångar	5 885	4 314	5 888	4 314
Pågående arbeten	-22 516	-39 838	-42 856	-36 855
Aktier och andelar	-586	-3	-586	-3
Ökning/minskning av finansiella fordringar	-2 063	14 853	-1 622	0
Ökning/minskning statlig infrastruktur	200	-11 983	200	-11 983
Kassaflöde från investeringsverksamheten	-50 153	-52 689	-81 130	-84 703
Finansieringsverksamheten				
Nya lån	0	0	0	30 000
Minskning långfristiga fordringar	0	0	0	0
Förändring övriga långfristiga skulder	0	0	0	0
Checkräkningskredit	0	0	0	0
Amorteringar	0	0	-3 602	-3 051
Justering kortfristig del av långfristig skuld	0	0	1	548
Kassaflöde från finansieringsverksamheten	0	0	-3 601	27 497
Årets kassaflöde	17 602	45 440	5 940	66 832
IB Likvida medel	87 388	41 948	127 615	60 783
UB Likvida medel	104 990	87 388	133 555	127 615

6.1.6 Redovisning VA-verksamhet

Från 2007 gäller en ny vattenlag. I lagen föreskrivs att kostnader och intäkter för vatten- och avloppshantering ska särredovisas i kommunernas årsredovisning.

Viktiga händelser under året

- Uppstart av projektering för nytt reningsverk i Ransby.
- Utbyte av centrifug och rensil i reningsverket i Ransby.
- Utredning för nytt vattenverk i Branäs.
- Nytt borrhål för vatten i Bograngen.

Framtid

Utmaningar 2019 och kommande år

- Upphandling och byggstart Ransby reningsverk.
- Projektering vattenverk Ransby.
- VA-nät i Branäs sanering och utbyggnation.
- Renovering eller nytt reningsverk i Torsby.
- VA-plan för utbyggnation av kommunalt vatten och avlopp.

Resultaträkning, vatten och avlopp

(tkr)	Bokslut 2018	Budget 2018	Bokslut 2017
Verksamhetens intäkter			
Brukningsavgifter	28 623	30 364	28 952
Interna intäkter	2 909	3 183	3 046
	31 532	33 547	31 998
Verksamhetens kostnader			
Externa kostnader	-22 604	-23 416	-23 437
Interna kostnader	-2 345	-3 609	-2 536
Avskrivningar	-3 946	-3 944	-3 656
	-28 895	-30 969	-29 629
Verksamhetens nettokostnader	2 637	2 578	2 369
Finansiella intäkter	0	0	0
Finansiella kostnader	-2 637	-2 578	-2 358
Periodens driftresultat	0	0	11
Skattebidrag			
Årets resultat	0	0	11

Balansräkning, vatten och avlopp

(tkr)	Bokslut 2018-12-31	Bokslut 2017-12-31
Anläggningstillgångar		
Materiella anläggningstillgångar	85 814	86 707
Summa anläggningstillgångar	85 814	86 707
Omsättningstillgångar		
Kundfordringar	3 965	4 587
Övriga fordringar	0	0
Summa omsättningstillgångar	3 965	4 587
Summa tillgångar	89 779	91 294
<hr/>		
Eget kapital	43 082	43 082
Balanserat resultat	-8 725	-8 736
Årets resultat	0	11
Summa eget kapital	34 357	34 357
Långfristiga skulder		
Lån från kommunen	46 340	46 822
Summa långfristiga skulder	46 340	46 822
Kortfristiga skulder		
Leverantörsskulder	4 556	4 377
Övriga skulder	4 526	5 738
Summa kortfristiga skulder	9 082	10 115
Summa skulder och eget kapital	89 779	91 294

6.1.7 Redovisningsprinciper

Redovisningen har skett enligt god redovisningssed. Årsredovisningen har upprättats enligt lagen om kommunal redovisning och i enlighet med Rådet för kommunal redovisnings rekommendationer.

- I RKR (Rådet för kommunal redovisning) 11.4 Materiella anläggningstillgångar uttrycks ett tydligt krav på tillämpning av komponentavskrivning från 2014. Från och med 2017 tillämpar Torsby kommun komponentavskrivning fullt ut på nya investeringar. Komponentavskrivning har också tillämpats från och med 2017 på äldre investeringar som har ett restvärde på 5 mnkr och högre. Torsby bostäder redovisar från och med 2016 enligt det nya regelverket, K3.
- Löner, semesterersättningar och övriga löneförmåner har redovisats enligt god redovisningssed.
- Upplupna kostnads- och intäktsräntor per den 31 december 2018 har bokförts om de varit av väsentlig storlek.
- Fakturor utställda efter den 31 december 2018 är periodiserade till den period de hör till.
- Statsbidrag och skatteintäkter har beräknats enligt gällande rekommendationer vid bokslutstillfället.
- Semesterlöneskuld, okompenserad övertid samt sociala avgifter på dessa är bokförda som en kortfristig skuld.
- Kommunens pensionsskuld för beräknade pensionsutbetalningar till arbetstagare och pensionärer återfinns i bokslutet som tre olika delar, allt redovisat enligt gällande lagar och rekommendationer. Avsättningar för pensioner omfattar kompletterande ålderspension samt garantipensioner. Den skuld som avsåg intjänade pensioner under åren 1998 och 1999 samt vissa regleringsposter därefter har betalats 2004. Intjänad pension från och med år 2000, det vill säga den individuella pensionen, kostnadsbokförs under intjänandeåret och utbetalas i början av nästkommande år. I bokslutet redovisas denna skuld som en kortfristig skuld. Intjänade pensioner före 1998 återfinns i bokslutet under ansvarsförbindelser och ingår alltså inte i balansräkningen.
- Anläggningstillgångarna har i balansräkningen redovisats till anskaffningsvärdet efter avdrag för investeringsbidrag och planenliga avskrivningar. Avskrivningarna görs efter en bedömning av tillgångarnas nyttjandeperiod efter viss vägledning av SKL:s förslag till avskrivningar.
- Kapitalkostnader beräknas enligt nominell metod. Avskrivningar beräknas på tillgångarnas ursprungliga anskaffningsvärde. Internränta beräknas på bokfört värde. År 2018 uppgick internräntan till 3,2 procent.
- Sammanställd redovisning har gjorts enligt lag.
- Externredovisning: I den externa resultaträkningen har alla interna debiteringar som hyror, avgifter och tjänster eliminerats.
- Leasingkostnader (15 425 tkr) har redovisats enligt reglerna för operationell

leasing.

6.1.8 Begreppsförklaringar

- Anläggningstillgångar = Tillgångar som är avsedda för stadigvarande bruk.
- Anläggningsskapital = Skillnad mellan anläggningstillgångarna och de långfristiga skulderna.
- Avskrivning = Planmässig värdeminskning av anläggningstillgångar.
- Balansräkning = Visar den ekonomiska ställningen och hur den förändrats under året. Tillgångarna visar hur kommunen har använt sitt kapital respektive hur kapitalet har anskaffats.
- Eget kapital = Den del av tillgångarna som är finansierade med egna medel. Delas upp i rörelsekapital och anläggningsskapital.
- Kapitalkostnad = Benämning för internränta och avskrivningar.
- Kortfristig skuld = Skulder med löptid kortare än ett år.
- Nettokostnad = Verksamhetens driftkostnad efter avdrag för driftbidrag, avgifter och ersättningar.
- Omsättningstillgångar = Tillgångar ej avsedda för långvarigt bruk (till exempel kundfordringar, förråd, bank, kassa).
- Periodisering = Fördelning av kostnader och intäkter på de redovisningsperioder i vilka de verkligen uppstår.
- Resultaträkning = Visar hur det egna kapitalet har förändrats under året.
- Rörelsekapital = Skillnaden mellan omsättningstillgångar och kortfristiga skulder.
- Soliditet = Visar hur stor del av det totala kapitalet som är eget kapital.
- Finansnetto = Finansiella intäkter (till exempel räntor) minus finansiella kostnader (till exempel räntor på våra lån).

6.1.9 Noter

	Kommunen 2018-12-31	Kommunen 2017-12-31	Koncernen 2018-12-31	Koncernen 2017-12-31
Not I				
Avskrivningar				
Byggnader	-33 033	-32 513	-43 474	-42 446
Avskrivningar utöver plan	0	-4 519	0	-10 519
Inventarier	-4 240	-3 583	-4 557	-4 634
	-37 273	-40 615	-48 031	-57 599
Not II				
Skatte- och bidragsintäkter				
Skatteintäkter	509 924	500 197		
Skatteavräkning	-2 509	-1 835		
Kommunalekonomisk utjämnning	223 034	245 297		
Kommunal fastighetsavgift	26 727	24 701		
LSS-utjämningsbidrag/avgift	17 454	14 085		
Sysselsättningsstöd				
	774 630	782 445		
Redovisade skatteintäkter				
Preliminär skatteinbetalning under året	509 924	500 197		
Slutavräkning innevarande år	-724	-2 471		
Slutavräkning föregående år	-1 785	636		
	507 415	498 362		
Not III				
Årets resultat				
Torsby kommun			13 935	17 269
Torsby Förvaltnings AB			-12	-15
Torsby Flygplats AB			0	8
Fritid i Nordvärmland AB			-46	49
Torsby Bostäder AB			8 026	3 620
Torsby Utvecklings AB			84	-20
Koncernmässiga justeringar			2 107	1 853
			24 094	22 764

	Kommunen 2018-12-31	Kommunen 2017-12-31	Koncernen 2018-12-31	Koncernen 2017-12-31
Not IV				
Byggnader och mark				
<i>Akkumulerade anskaffningsvärden</i>				
Vid årets början	1 198 076	1 148 030	1 563 316	1 518 167
Nyanskaffningar	38 532	55 749	69 954	92 923
varav pågående arbete	22 516	39 838	42 856	64 551
Avyttringar, utrangeringar och korrigeringar	-37 592	-5 703	-37 592	-47 774
	1 199 016	1 198 076	1 595 678	1 563 316
<i>Akkumulerade avskrivningar enligt plan</i>				
Vid årets början	-539 201	-504 752	-644 026	-613 784
varav ackumulerade nedskrivningar	-84 301	-79 782	-99 301	-88 782
Avyttringar, utrangeringar och korrigeringar	32 381	2 582	32 381	23 215
Årets avskrivning enligt plan	-33 033	-32 512	-43 474	-42 938
Avskrivning utöver plan		-4 519	0	-10 519
	-539 854	-539 201	-655 120	-644 026
Bokfört värde vid årets slut	659 162	658 875	940 558	919 290
varav VA-anläggningar	85 814	86 707	85 814	86 707
<i>Bokfört värde per fastighetskategori</i>				
Markreserv	7 294	7 294	7 294	7 294
Verksamhetsfastigheter	314 272	310 981	314 272	310 981
Affärsfastigheter	131 808	139 811	413 204	400 226
Publika fastigheter	74 339	64 958	74 339	64 958
Fastigheter för annan verksamhet	105 683	110 999	105 683	110 999
Övriga fastigheter	13 969	13 035	13 969	13 035
Exploateringsfastigheter	2 827	2 827	2 827	2 827
Skogsfastigheter	8 970	8 970	8 970	8 970
Bokfört värde totalt för samtliga kategorier	659 162	658 875	940 558	919 290

	Kommunen 2018-12-31	Kommunen 2017-12-31	Koncernen 2018-12-31	Koncernen 2017-12-31
Not V				
Maskiner och inventarier				
<i>Akkumulerade anskaffningsvärden</i>				
Vid årets början	75 070	70 950	84 990	80 350
Nyanskaffningar	14 721	4 120	15 457	4 842
Avyttringar och utrangeringar	0	0	-3 886	-203
	89 791	75 070	96 561	84 990
<i>Akkumulerade avskrivningar enligt plan</i>				
Vid årets början	-55 564	-51 981	-64 136	-60 184
varav ackumulerade nedskrivningar	-194	-194	-194	-194
Avyttringar och utrangeringar	0	0	3 150	188
Årets avskrivning enligt plan	-4 240	-3 583	-4 557	-4 141
Avskrivning utöver plan				
	-59 804	-55 564	-65 543	-64 136
Bokfört värde vid årets slut	29 987	19 506	31 017	20 854
Not VI				
Kortfristiga fordringar				
Kundfordringar	14 623	15 512	15 115	14 308
Skattefordringar	-16 827	-16 443	-16 723	-16 412
Interimsfordringar	37 989	44 615	38 615	45 558
Övriga fordringar	844	-598	836	-1
Kortfristiga placeringar				
Summa kortfristiga fordringar	36 629	43 086	37 843	43 453
Not VII				
Kassa och bank				
Torsby kommun			104 990	87 388
Torsby Förvaltnings AB			516	528
Torsby Flygplats AB			2 554	495
Fritid i Nordvärmland AB			9 123	9 407
Torsby Bostäder AB			15 114	29 404
Torsby Utvecklings AB (49%)			1 258	393
Summa kassa och bank			133 555	127 615

	Kommunen 2018-12-31	Kommunen 2017-12-31	Koncernen 2018-12-31	Koncernen 2017-12-31
Not VIII				
Eget kapital				
Koncernen				
Ingående eget kapital	327 370	310 101	406 323	384 121
Uppskrivning andelar Kommuninvest	0	0	0	0
Årets resultat	13 935	17 269	24 094	22 764
Minoritetens andel	0	0	0	0
Övriga koncernmässiga justeringar	0	0	1	-562
Utgående eget kapital koncernen	341 305	327 370	430 418	406 323
<i>Kommunen</i>				
<i>Anläggningskapital</i>				
Anläggningstillgångar	727 328	714 110		
Anläggningslån	-361 400	-361 400		
Pensionsskuld	-6 442	-3 536		
Andra avsättningar	-7 000	-7 000		
Summa	352 486	342 174		
<i>Rörelsekapital</i>				
Omsättningstillgångar	142 741	131 700		
Kortfristiga skulder	-153 921	-146 504		
Summa	-11 181	-14 804		
Totalt eget kapital kommunen	341 305	327 370		
Not IX				
Pensionsavsättningar				
Ingående avsättning	3 536	3 719		
Pensionsutbetalningar	-489	-233		
Nyintjänad pension	2 797	0		
Ränte- och basbeloppsuppräknings	84	86		
Förändring av löneskatt	567	-36		
Övriga regleringar	-53	0		
	6 442	3 536		

	Kommunen 2018-12-31	Kommunen 2017-12-31	Koncernen 2018-12-31	Koncernen 2017-12-31
Not X				
Bidrag till statlig infrastruktur				
Ingående bidrag till statlig infrastruktur	12 000	0	12 000	0
Utbetalt bidrag till infrastruktur under året	0	5 000	0	5 000
Avsättning infrastruktur	0	7 000	0	7 000
	12 000	12 000	12 000	12 000
Upplösning statlig infrastruktur				
Ingående upplösning statlig infrastruktur	-17	0	-17	0
Årets upplösning	-200	-17	-200	-17
	-217	-17	-217	-17
Bokfört värde vid årets slut	11 783	11 983	11 783	11 983
Andra avsättningar				
Avsatt för infrastruktur				
Redovisat värde vid årets början	7 000	0	7 000	0
Periodens avsättningar	0	7 000	0	7 000
Ianspråktaga avsättningar	0	0	0	0
Utgående avsättningar	7 000	7 000	7 000	7 000
Not XI				
Långfristiga skulder				
Ingående skuld	361 400	361 400	547 003	520 601
Nya lån	0	0	0	30 000
Övriga långfristiga skulder	0	0	0	0
Amorteringar	0	0	-3 602	-3 051
Återföring uppbokade amorteringar 2017	0	0	3 536	2 988
Uppbokning beräknade amorteringar 2018	0	0	-3 535	-3 536
Utgående skuld	361 400	361 400	543 402	547 003

	Kommunen 2018-12-31	Kommunen 2017-12-31	Koncernen 2018-12-31	Koncernen 2017-12-31
<i>Fördelning anläggningslån</i>				
Torsby kommun			361 400	361 400
Torsby Bostäder AB			182 002	185 603
Fritid i Nordvärmland AB			0	0
TUAB (49%)			0	0
Övriga långfristiga skulder			0	0
<i>Summa</i>			543 402	547 003
Långfristiga lån				
Förfaller till räntejustering enligt följande				
Inom 1 år	213 226	195 156		
2-5 år	148 174	166 244		
	361 400	361 400		
Not XII				
Pensionsförpliktelser				
Ingående avsättning	330 987	339 209		
Pensionsutbetalningar	-14 519	-14 828		
Ränte- och basbeloppsuppräknings	5 881	7 216		
Förändring av löneskatt	-3 806	-1 605		
Ändring av försäkringstekniska grunder	0	0		
Övriga regleringar	-7 049	995		
Garanterad pensionsnivå	0	0		
	311 494	330 987		

6.1.10 Revisionsberättelse

TORSBY KOMMUN
KOMMUNREVISORERNA

Till
Kommunfullmäktige

Revisionsberättelse för år 2018

Vi, av kommunfullmäktige utsedda revisorer i Torsby kommun, har granskat den verksamhet som bedrivits i styrelse och nämnder och genom utsedda lekmannarevisorer även verksamheten som bedrivits i kommunens företag.

Styrelse och nämnder ansvarar för att verksamheten bedrivs enligt gällande mål, beslut och riktlinjer samt de föreskrifter som gäller för verksamheten. De ansvarar också för att det finns en tillräcklig intern kontroll och återredovisning till fullmäktige.

Revisorerna ansvarar för att granska verksamhet, intern kontroll och räkenskaper samt att pröva om verksamheten bedrivits enligt fullmäktiges uppdrag och mål samt de föreskrifter som gäller för verksamheten.

Granskningen har utförts enligt kommunallagen, god revisionssed i kommunal verksamhet och kommunens revisionsreglemente. Granskningen har genomförts med den inriktning och omfattning som behövs för att ge rimlig grund för bedömning och ansvarsprövning. Revisorernas analyser av väsentlighet och risk har varit vägledande för valet av granskningsinsatser och har utgjort grunden till revisionsplanen för verksamhetsåret 2018.

Vi har löpande tagit del av styrelsens och nämndernas verksamhet via protokoll och andra beslutsunderlag, samt genom samtal med förtroendevalda och tjänstemän. Vidare har räkenskaperna samt den interna kontrollen granskats. Träffar har genomförts med vår uppdragsgivare, kommunfullmäktiges presidium. KPMG har biträtt oss vid revisionen.

Resultatet och omfattningen av genomförd granskning framgår nedan och i bilaga 1 Revisorernas redogörelse, bilaga 2 Lekmannarevisorernas granskningsrapporter, i bilaga 3 Revisionsberättelser från de kommunala företagen, i bilaga 4 Granskningsrapport för drifts- och servicenämnden samt i bilaga 5 Granskningsrapport för hjälpmedelsnämnden.

Vi bedömer sammantaget att styrelse och nämnder i Torsby kommun i allt väsentligt har bedrivit verksamheten från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt.

I kommunens övergripande avstämning av huruvida de tre huvudmålen kommer att uppnås år 2020 förväntas åtminstone två av de tre målen uppnås år 2020.

Vår bedömning är att det är svårt att avgöra vad som krävs för att ett huvudmål ska anses vara uppfyllt. Flera av delmålen bedöms också vara svåra att mäta. Av den anledningen avstår vi att uttala oss om måluppfyllelsen.

**TORSBY KOMMUN
KOMMUNREVISORERNA**

Vi bedömer att årsredovisningen i allt väsentligt ger en rättvisande bild och i allt väsentligt upprättats enligt lag och god sed.

Vi bedömer att styrelsens och nämndernas interna kontroll i allt väsentligt har varit tillräcklig.

Vi bedömer sammantaget att resultatet enligt årsredovisningen inte är förenligt med de finansiella mål som fullmäktige uppställt.

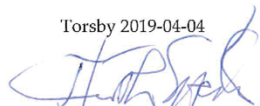
Vi tillstyrker att fullmäktige beviljar ansvarsfrihet för styrelse och nämnder samt enskilda ledamöter i dessa organ.

Vi tillstyrker att kommunens årsredovisning godkänns.

Revisionsberättelsen är upprättad av de, av kommunfullmäktige valda revisorerna i Torsby kommun.

Med hänsyn till kommunallagens regler om jäv och kommunfullmäktiges beslut har nedanstående revisorer inte deltagit i revisionen av följande nämnd; Stig Renhult av barn- och utbildningsnämnden.

Torsby 2019-04-04

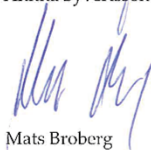
Anitha Syvertsson

Ingela Kåreskog

Anders Nilroth

Mats Broberg

Stig Renhult

- Bilaga 1 Revisorernas redogörelse 2018
- Bilaga 2 Lekmannarevisorernas granskningsrapporter 2018
- Bilaga 3 Revisionsberättelser från de kommunala företagen 2018
- Bilaga 4 Granskningsrapport drifts- och servicenämnden 2018
- Bilaga 5 Granskningsrapport hjälpmedelsnämnden 2018

De sakkunnigas rapporter har lämnats till fullmäktige löpande under året.